

Demografisk analys och Jämställdhet

SCB

Statistiska centralbyrån Statistics Sweden

Mammor och pappor

Om kvinnors och mäns föräldraskap 2001

Demografiska rapporter 2002:7

Demografisk analys och jämställdhet

SCB:s program för Demografisk analys och jämställdhet har som främsta arbetsuppgift att

- bevaka och analysera befolkningsutvecklingen och dess konsekvenser
- göra befolkningsframskrivningar
- ta fram statistik om barnomsorg
- beskriva familjesammansättning och dess förändringar
- beskriva barns levnadsförhållanden
- följa och upplysa om internationell befolkningsutveckling
- utveckla och implementera metoder för demografisk analys
- genomföra tidsanvändningsundersökningar
- analysera behovet av jämställdhetsstatistik
- samordna och medverka i utvecklingsarbete inom området jämställdhetsstatistik

Demografiska rapporter

Från och med 1986 utger SCB analyser och utredningar inom befolknings-, barn- och familjeområdet i **Demografiska rapporter**. Därutöver utges beskrivningar av material och metoder i **Demografi – Tekniska rapporter**.

Förfrågningar

Förfrågningar om statistiken kan ställas till programmets elektroniska brevlåda demografi@scb.se.

Mammor och Pappor

Om kvinnors och mäns föräldraskap 2001

Demografiska rapporter 2002:7

Statistiska centralbyrån
2002

Demographic reports 2002:7

Mothers and fathers On being a parent 2001

Statistics Sweden
2002

Tidigare publicering Previous publications Bokens centrala innehåll, om mödrar och fäder publiceras för första gången. Uppgifter om kvinnors och mäns fruktsamhet och uppgifter om sammanboende och om ensamstående med hemmaboende barn finns tillgängliga i flera tidigare publikationer. Fruktsamhet beskrives senast i *Hur många barn får jag när jag blir stor? Barnafödande i ett livsperspektiv*, Demografiska rapporter 2002:5. Statistik om sammanboende och ensamstående med hemmaboende barn finns bl.a. i *Familjeförändringar kring 1990* Be 15 SM 9301, i *Barnfamiljer 1997* Demografiska rapporter 1999:1 samt i mindre omfattande form i *Barn och deras familjer 2000* (och i tidigare årgångar 1998 och 1999) Demografiska rapporter 2002:2.

Producent Statistiska centralbyrån
Producer

ISSN 0283-8788
ISBN 91-618-1144-0

Printed in Sweden
SCB-Tryck, Örebro 2002.10

Förord

I århundraden har vi i vårt land fört statistik om födslar och om barnaföderskor. Mödrarna har redovisats på bland annat ålder och civilstånd. Fäder har vi däremot inte vetat lika mycket om. Från och med 1945 har det funnits statistik om hushåll i Bostadsräkning och i Folk- och bostadsräkningar. Där har man liksom i ett antal surveyer kunnat få statistik om kvinnor och män med hemmaboende barn och om familjernas sammansättning.

Helt nytt är statistik om samtliga mödrar och fäder, med barn födda efter 1984, oberoende av om de bor med barnen eller inte. Antal barn, hur många av barnen modern respektive fadern bor med och om de har vårdnad för barnen hör till de uppgifter som tagits fram.

Nyligen har SCB för första gången också publicerat fruktsamhetsstatistik för både kvinnor och män. Också ett urval ur den statistiken ingår här.

Uppgifterna kommer huvudsakligen från folkbokföringen.

Rapporten har utarbetats av Elisabeth Landgren Möller. Underlag i form av anpassade register har framställt av Bengt Larsson och Gun Alm Stenflo. Lotta Persson har framställt tabeller till kapitlet Att bli förälder.

Statistiska centralbyrån i oktober 2002

Svante Öberg

Torbjörn Israelsson

Innehåll

Förord	3
Sammanfattning	5
1 Att bli förälder	7
Vem blir förälder	9
Ålder	9
Utbildning	11
Förvärvsarbete och inkomster	13
Antal födda barn	14
2 Mödrar och fäder	17
Hur många föräldrar finns det?	18
Färre fäder	19
Adoptivföräldrar	21
Barn som avlidit	21
Barn som bor utomlands	21
Småbarnsföräldrar	21
Att bo med barnen	22
Etableringsålder och utträdesålder	23
Barnen bor oftare med mamma	24
Ettbarnsfäder oftare frånlevande	24
Andra barn än de egna	25
Bor med 18–21 åringar	27
Antalet hemmaboende barn	27
Vårdnad	30
Ensamstående eller i parförhållande	32
En eller flera partner	35
Högutbildade och lågutbildade	36
Storstadsbor och andra	40
3 Tabellbilaga	41
Bilaga 1 Kommungrupper	61

Sammanfattning

Föräldraskap har med tiden skjutits allt längre upp i åldrarna. "Först jobb se'n barn" så resonerar de flesta unga kvinnor och män. Under 1990-talet dröjde det innan ungdomar fick ett fast jobb och alltfler gick in för högre studier. Den höga studiebenägenheten har hållit i sig och föräldraskapet har under 2000-talet skjutits upp ytterligare. År 2001 var kvinnor i genomsnitt 28,5 år då de fick sitt första barn och förstagångsfäderna var 30,9 år.

Ju längre utbildningen är desto senare etablerar man sig som förälder. För kvinnornas del betyder det att de högutbildade blir mödrar i något mindre utsträckning än lägre utbildade kvinnor men framför allt hinner de inte med att få lika många barn. Bland männen ser det helt annorlunda ut. Här är det de högutbildade som har störst "chans" att bli fäder. Men bland dem som blivit fäder är det nästan ingen skillnad mellan utbildningsgrupperna när det gäller hur många barn de får.

I Sverige finns omkring en miljon mammor och pappor med barn i åldrarna 0–17 år dvs. med barn födda 1984–2001. Det finns lite färre pappor än mammor. Det beror huvudsakligen på att fler pappor än mammor saknas i våra register. Dödligheten är högre bland män. Fler pappor än mammor kan också vara bosatta utomlands.

Med mammor och pappor har vi här avsett kvinnor och män som är biologiska föräldrar eller adoptivföräldrar. Ett litet antal av dem som fått barn 1984–2001 har mist dem och har inte längre egna barn. Andra har barn som inte längre är skrivna i Sverige. Men de flesta mödrar och fäder bor med sina omyndiga barn.

Bland fäder finns trots det åtskilliga som bor skilt från barnen. Efter en separation kommer barnen för det mesta att bo hos modern. Men den gemensamma vårdnaden består för det allra mesta, umgänget mellan barn och deras frånlevande förälder är ofta frekvent och ett antal barn med separerade föräldrar bor lika mycket med mamma som med pappa.

Ett antal föräldrar bor inte bara med egna barn utan också med styvbarn eller t.o.m endast med styvbarn. Men de flesta som har enbart styvbarn har inga egna omyndiga barn. Särskilt män utan egna barn under 18 år bor inte så sällan tillsammans med en partner som i sin tur har egna barn.

Mödrar och fäder till 0–17-åringar 2001

Kvinnor och män skrivna i Sverige 2001 med barn som fötts i Sverige eller invandrat.

	Mödrar	Fäder
Har fått biologiska/adoptivbarn födda 1984–2001	1 049 902	1 028 282
<i>Därav med enbart adoptivbarn</i>	11 244	10 361
Har biologiska/adoptivbarn som lever och finns i Sverige	1 048 902	1 024 430
Bor med minst ett av sina barn	1 018 964	832 807
<i>Fler som bor med barn</i>		
Har barn, men bor inte med egna barn endast med styvbarn	158	3 856
Uppskattade tal:		
Ej skriven med sitt barn men bor tillsammans halva tiden (växelvis boende)		50 000
Barnlös men bor med "styvbarn"	14 000	87 000
Samtliga som bor med barn, egna eller styvbarn. Uppskattade tal	1 033 000	974 000

Anm: Att bo med är här liktydigt med att vara skriven hos. Av de barn som är skrivna hos mamman bor uppskattningsvis högst 50 000 i realiteten halva tiden hos pappan. För en del av dessa barn är förhållandet det motsatta dvs. skriven hos pappa och bor halva tiden hos mamma. Troligen är det fråga om en mindre del av de 50 000 barnen.

Bland de kvinnor och män som hittills hunnit avsluta sin fruktsamma period har nästan hälften fått två barn. Därefter vanligast är det att få tre barn. Medelantalet barn som föräldrar fått är 2,3.

I barnfamiljerna är det ungefär lika vanligt att ha ett som att ha två hemmaboende barn under 18 år. Medelantalet hemmaboende omyndiga barn är 1,8. De yngsta familjerna har ännu inte fått ett eventuellt andra eller tredje barn och i tonårsfamiljerna har de äldsta barnen hunnit flytta hemifrån.

Minst tre fjärdedelar av både mödrar och fäder lever i parförhållande som gifta eller sambor. De bor för det allra mesta tillsammans med samtliga egna barn under 18 år, 98 procent av mödrarna och 93 procent av fäderna. Ensamstående mödrar bor också oftast med samtliga omyndiga barn, 82 procent, men däremot inte ensamstående fäder. Åttio procent av fäder som varken är gifta eller sambor med gemensamma barn, bor skilt från samtliga egna barn.

Lika stor andel mödrar som fäder har barn med mer än en partner, sju procent. Bland dem som har fem barn eller fler är detta mycket vanligt, 29 procent av mödrarna och 34 av fäderna.

Lågutbildade män blir fäder i mindre utsträckning än högutbildade män. Bland kvinnor finns en motsatt, dock inte särskilt uttalad tendens. När män väl blivit fäder skiljer sig inte utbildningsgrupperna åt vad avser antalet barn de får men är olika vad avser kontakterna med barnen. Högutbildade fäder bor oftare tillsammans med barnen och de har i högre utsträckning gemensam vårdnad. Detta speglar det förhållandet att separationsriskerna är högre för lågutbildade än för högutbildade män och att barnen vid en separation oftast kommer att bo med modern.

Bland mödrarna ser det annorlunda ut. Högutbildade kvinnor startar sitt barnafödande sent och hinner få färre barn i genomsnitt än lågutbildade kvinnor. Kvinnor bor med sina barn i ungefär samma utsträckning oberoende av utbildningsnivå men precis som bland männen är gemensam vårdnad vanligare bland högutbildade än bland lägre utbildade.

1 Att bli förälder

Se tabell tabell 1.1

De allra flesta unga tänker sig att de en gång ska ha barn och familj. Det har framkommit i flera enkäter både under 2000-talet och dessförinnan. Våren 2000 svarade 95 procent av barnlösa 23-åriga kvinnor och likaså 95 procent av barnlösa 25-åriga män obetingat ja på frågan om att skaffa barn någon gång i framtiden.¹ Men det framgår också tydligt att man tänker sig barn först efter att man fått ett jobb. Så visar det sig också bli i praktiken.

Det är många villkor som skall vara uppfyllda innan ungdomar känner sig redo för föräldraskap. I en studie av föräldraskap i Europa listar Hobcraft och Kiernan² följande fem villkor.

- att leva i ett parförhållande
- att ha fullföljt sin utbildning
- att ha en bostad
- att ha ett förvärvsarbete med acceptabla inkomster
- att känna sig trygg i sin livssituation och kunna överblicka framtiden

Det framgår också från flera svenska studier att förvärvsinkomst och ställning på arbetsmarknaden spelar roll för barnafödandet.³ Det gäller både kvinnor och män. Högre förvärvsinkomst betyder större benägenhet att få ett första barn. Förvärvsinkomstens betydelse har accentuerats under 1990-talet men också anställningsformen betyder en hel del. Fast anställda kvinnor och män har över 20 procent högre benägenhet än tillfälligt anställda att skaffa barn och också högre benägenhet än arbetslösa. Att skaffa barn medan man ännu är studerande förekommer sällan.

Bland kvinnor som till idag hunnit avsluta sin ”barnafödandeperiod”⁴ har andelen som någon gång blivit föräldrar varierat mellan 83 och 88 procent. Bland män ligger andelen 4–5 procentenheter lägre. Bland 1960 års kvinnor var det 85 procent som någon gång blivit mor och bland 1951 års män var det 80 procent som någon gång blivit far. Ett av skälen till lägre andelar bland män är att det finns fler män än kvinnor i de aktuella åldrarna.

¹ SCB *Varför föds det så få barn?* Demografiska rapporter 2001:1

² Hobcraft J. Kiernan K. (1995) *Becoming a parent in Europe* State program Discussion Papers Serie No 116 Suntory and Toyota International centers for Economics and Related Disciplines London

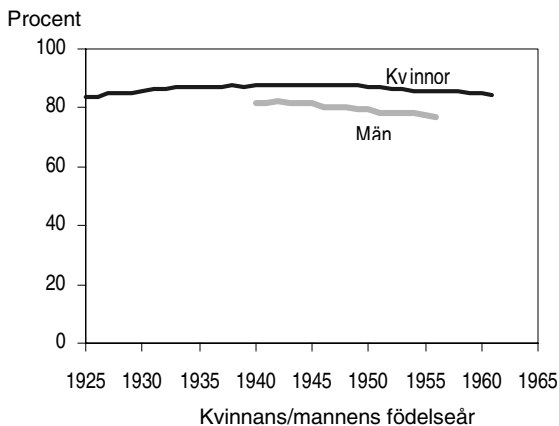
³ SCB *Barnafödande och sysselsättning* Demografiska rapporter 1998:1
Andersson Gunnar *The impact of labour force participation on childbearing behaviour* Stockholm Research Reports in Demography, no 136
RFV *När har vi råd att skaffa barn* RFV rapporter 2001

SCB *Arbetsmarknadsstatus och fruktsamhet* Demografiska rapporter 2001:2
En sammanfattande redogörelse för dessa och andra studier ges i Socialdepartementet *Barnafödande i fokus* Ds 2001:57

⁴ Kvinnor födda 1925 till 1960 och män födda 1925 till 1951

Andel kvinnor och män som någon gång blivit föräldrar

Procentandel bland kvinnor födda 1925 – 1961 och män födda 1943 – 1956

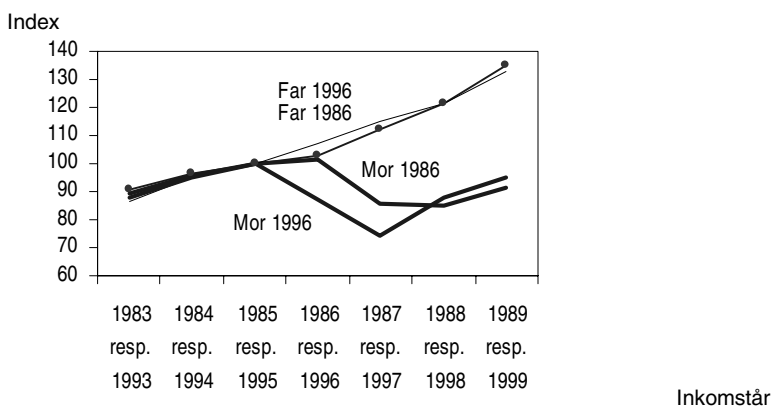
Källa: SCB Flergenerationsregister och RTB.

Anm. Tillförlitliga uppgifter saknas för män födda före 1940

I och med barnens ankomst skiljer sig kvinnors och mäns liv på många sätt. Kvinnan är den som tar störst ansvar för barnens vård och fostran. Det är i första hand mammorna som tar föräldraledigt och det är de som går ned på deltid under den tid barnen är små. Innan de fått barn är kvinnors och mäns inkomstutveckling ungefär densamma. Men i och med barnet börjar kvinnorna sacka efter rejält.

Inkomstutveckling för kvinnor och män som fick barn 1986 respektive 1996

Ålderstandardiserat och indexerat. Index 1985 = Index 1995 = 100

Källa: Batljan, Olsson, Örnhall-Ljungh (2001) Barnafödande i fokus Ds 2001:57

Anm. Sammanräknad förvärsinkomst i medeltal. Datakälla: SCB LINDA

Diagrammet ovan visar att kvinnor som fick barn 1996 hade en medelinkomst som var 25 procent lägre efter att de fått barn än den var 1995, ett år före barnets födelse. Till huvudsaklig del beror det på att kvinnor i stor utsträckning går ned på deltid efter att de fått barn. Män som fick barn under samma period hade ökat sin medelinkomst med 15 procent. Situationen för 1986 och 1995 års nyblivna fäder är likartad. Bland mödrar har det blivit en försämring. Inkomsten sjönk mer för 1996 års mödrar än för 1986 års.

Vem blir förälder

Ålder

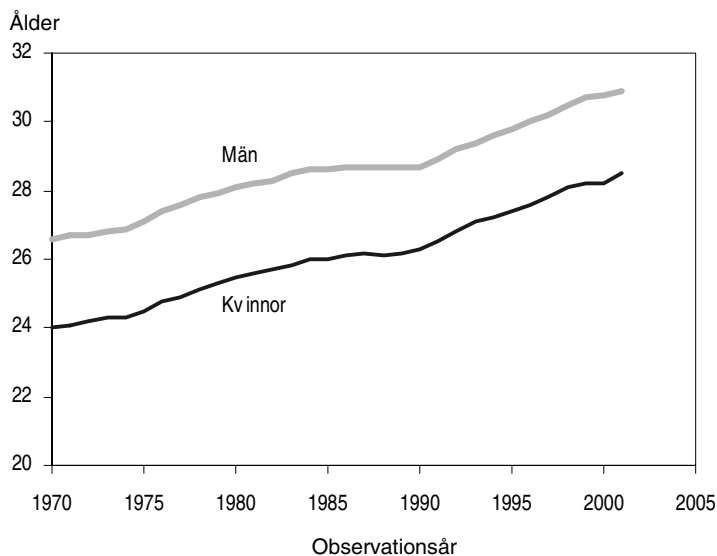
Se tabell 1.2 – 1.3

Unga människor blir föräldrar allt senare i livet. År 2001 var kvinnor i medeltal 28 år när de första gången fick barn. Under de senaste trettio åren har förstagångsmamman blivit i genomsnitt fyra år äldre. Nyblivna förstagångsfäder är i genomsnitt omkring två och ett halvt år äldre än mödrarna.

Senareläggning av barnafödandet har accelererat under 1990-talet samtidigt som fruktsamheten sjunkit kraftigt. Barnafödandet minskade mest bland de yngsta kvinnorna och männen. I åldrarna över 35 var fruktsamheten närmast oförändrad för kvinnor och i åldersgruppen 30–34 vände den uppåt igen redan 1997. Under toppåret 1991 var den s.k. summerade fruktsamheten⁵ 2,14 barn per kvinna. Botten nåddes 1999 med 1,50. Till år 2001 hade den summerade fruktsamheten ökat till 1,57 barn per kvinna. Under 2002 har den ökat ytterligare. En preliminär skattning säger att den summerade fruktsamheten för år 2002 kommer att bli 1,63 barn per kvinna.

Ålder vid första barn

Medelvärde för kvinnor och män 1970–2001

Källa: SCB Flergenerationsregister och RTB

Anm. Kvinnor och män födda i Sverige

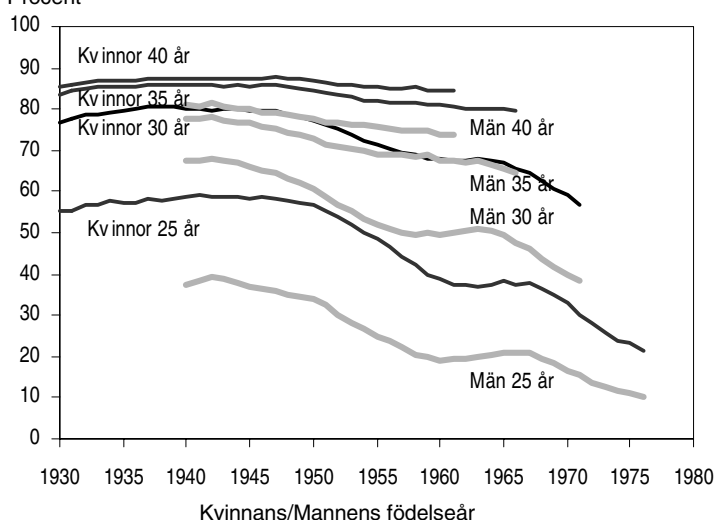
⁵ Summerad fruktsamhet är det antal barn en kvinna skulle få under sitt liv om fruktsamheten (benägenheten i olika åldrar att få barn) förblev densamma som under det år man gör beräkningen.

Det blir allt mindre vanligt att unga kvinnor och män mellan 20 och 25 år har hunnit bli föräldrar. Bland dagens 25-åringar har 22 procent av kvinnorna och 10 procent av männen hunnit få barn. För tjugo år sedan var det 48 respektive 23 procent som var föräldrar i den åldern. Men andelen som fått barn någon gång i sitt liv varierar mycket mindre. De generationer som börjat sent har mer eller mindre kommit ifatt. Det gäller i varje fall de generationer som tills nu hunnit avsluta sitt barnafödande.

Andel kvinnor och män som fått barn fram till viss ålder

Procentandel kvinnor och män som fått barn fram till att de blev 25, 30, 35 eller 40 år

Procent

Källa: SCB Flergenerationsregister och RTB

Anm. Kvinnor och män födda i Sverige. Tillförlitliga uppgifter saknas för män födda före 1940

I praktiken har dagens svenska kvinnor knappast fått barn efter 42 års ålder och män sällan efter 52 år. De yngsta mödrarna och fäderna är tonåringar. Drygt 1 procent av flickor födda 1975 hade fått barn när de var 18 och av pojkarna hade drygt en procent fått barn när de var 20. Bland gravida tonåriga flickor är aborter mer än dubbelt så vanliga som födselar.

Aborter och nedkomster bland kvinnor 15–19 år 1996–2000

Antal per 100 av medelfolkmängden

År	Aborter	Nedkomster
1996	1,72	0,77
1997	1,73	0,72
1998	1,79	0,65
1999	1,84	0,68
2000	2,03	0,71

Källa: SCB Befolkningsstatistik del 4

Utbildning

Se tabell 1.4 – 1.5, 1.7

Högutbildade kvinnor påbörjar sitt barnafödande senare i livet än kvinnor med lägre utbildning. Det är ett skäl till att kvinnor med eftergymnasial utbildning inte blivit mödrar i fullt lika stor utsträckning som lägre utbildade kvinnor. De har inte hunnit med eller, om de börjat sent, kan de haft svårare att bli gravida. Men det är ändå inte de lägst utbildade som oftast blivit mödrar. Under lång tid har barnafödande varit mest frekvent för kvinnor med gymnasial utbildning. Skillnaden mellan utbildningsgrupperna är dock ganska liten.

Ålder vid första barnets födelse efter utbildningsnivå

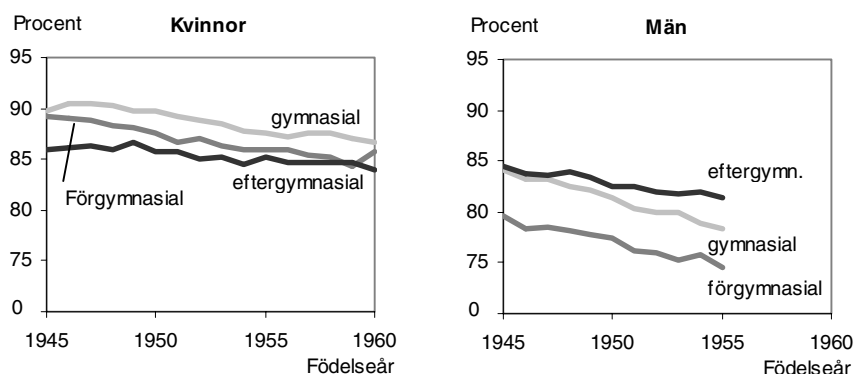
Födelse- år	Kvinnor			Män		
	Förgymnasial	Gymnasial	Eftergymnasial	Förgymnasial	Gymnasial	Eftergymnasial
1945	22,5	23,6	26,2	25,8	26,3	28,4
1950	22,4	23,6	26,6	26,2	26,8	29,1
1960	23,4	25,6	28,4	27,2	28,3	30,4

Källa: SCB *Hur många barn får jag när jag blir stor* Demografiska rapporter 2002:5

Bland män är bilden en helt annan. Här är det de högst utbildade som oftast blir fäder. Och ju högre utbildning desto högre andel fäder. En förklaring kan vara att högutbildade män är ”mer attraktiva”.⁶ Skillnaderna mellan utbildningsgrupperna är också större än för kvinnor.

Andel som någon gång blivit förälder efter utbildningsnivå

Procentandel bland kvinnor födda 1945 – 1960 och män födda 1945 – 1955

Anm. Att andelarna sammantaget är lägre för män än för kvinnor beror huvudsakligen på att det finns fler män än kvinnor i de aktuella åldrarna.

⁶ Low *Why sex matters – A Darwinian Look at Human Behaviour* 2000

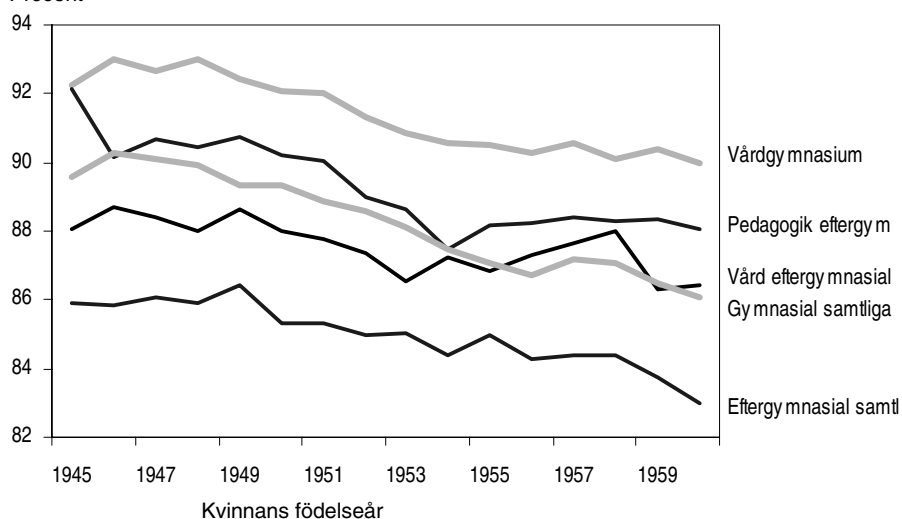
SCB *Familjeförändringar omkring 1990* Tabell 5 sid 8 1990

SCB *Hur många barn får jag när jag blir stor?* Sid 33 Demografiska rapporter 2002:5

Bland kvinnor är utbildningens inriktning minst lika särskiljande som nivån. Kvinnor med vårdutbildning eller med pedagogisk utbildning blir mödrar i större utsträckning än andra kvinnor. Man kan spekulera i om det är kvinnor med särskilt stort intresse för barn som väljer sådana utbildningar eller om de yrken som dessa utbildningar leder till ger särskilt goda förutsättningar för att ha barn.

Mödrar bland vårdutbildade och pedagogiskt utbildade

Andel kvinnor med pedagogisk utbildning och med vårdutbildning som någon gång blivit mor
Procent

Här har vi sett på föräldraskap bland kvinnor och män som i stort sett hunnit avsluta sin fruktsamma period. Ser man på utvecklingen under 1990-talet ser det ut som om nivån på förstabarnsfruktsamheten bland kvinnor med olika utbildningsnivå skulle bli alltmer likartad bortsett från att de högre utbildade startar senare.⁷ I slutet av 1990-talet fanns t.o.m. en tendens till högre förstabarnsfruktsamhet bland högre än bland lägre utbildade, då bortsett från kvinnor som alltjämt var studerande. Men alltjämt har de högre utbildade en senare start med lägre barnantal som trolig följd.

⁷ Hoem Britta *Välfärdens förutsättningar* Antologi från kommittén Välfärdsbokslut 2000 SOU 2000:37

Förvärvsarbete och inkomster

Det finns ett flertal studier både från 1990-talet och från de senaste åren som visar på samband mellan arbetsinkomst och fruktsamhet. Både bland kvinnor och män ökar benägenheten att få ett första barn med ökande förvärvsinkomst. Den senaste analysen av det slaget gjordes år 2000.⁸ Den visade en kraftigt ökad benägenhet att få ett första barn upp till inkomstnivån 130 000 kronor per år (i 2000 års prisnivå) för både kvinnor och män. Resultaten kan tolkas som att kvinnor och män som har ett jobb med ”rimlig inkomst” har betydligt högre benägenhet att få barn än de som saknar jobb eller har jobb med alltför låga inkomster. Benägenheten för ett första barn var oförändrad upp till en nivå väl över 200 000 kronor men ökade igen med ytterligare högre inkomster.

Men även anställningsformen spelar roll.⁹ Tillfälligt anställda har mer än 20 procent lägre benägenhet att skaffa ett första barn än fast anställda. Och det gäller både kvinnor och män. Kvinnliga arbetslösa har ungefär samma benägenhet som tillfälligt anställda. Lägst benägenhet har kvinnor och män som står utanför arbetskraften. Detta är resultat som är kontrollerade för ålder, tidpunkt under perioden 1987-98, sammanboendestatus och utbildning.

Vanligare bli förälder bland fast anställda

Benägenheten att få ett första barn för kvinnor och män, 20–44 år, med olika arbetsmarknadsstatus 1987–98

Standardiserat för ålder, tidsperiod, sammanboendestatus och utbildning. Oddskvoter

Arbetsmarknadsstatus	Kvinnor	Män
Fast anställning	1,00	1,00
Tillfällig anställning	0,76	0,72
Arbetslös	0,76	0,92
Ej i arbetskraften	0,44	0,55

Källa: *Arbetsmarknadsstatus och fruktsamhet* SCB Demografiska rapporter 2001:2

⁸ Duvander Ann-Zofie och Olsson Sten *När har vi råd att skaffa barn?* RFV rapporter 2001

⁹ Persson Lotta *Arbetsmarknadsstatus och fruktsamhet* SCB Demografiska rapporter 2001:2

Antal födda barn

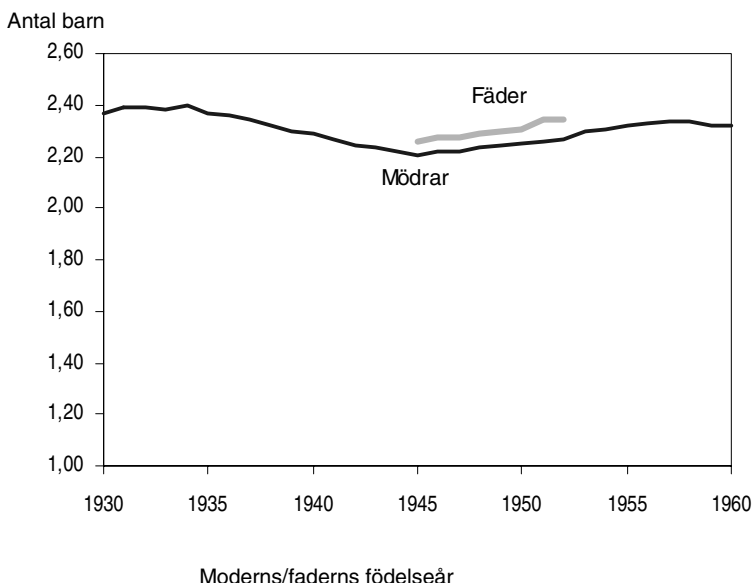
Se tabell 1.6 – 1.7

När man frågar unga kvinnor och män om hur de ser på sin egen framtid framgår det tydligt att de allra flesta tänker sig en framtid med barn och familj. Man nöjer sig inte med ett barn utan vill helst ha minst två. Det svenska tvåbarnsidealet tycks fast förankrat och har varit så under lång tid. Tvåbarnsidealet förstärktes under 1980- och 1990-talet och alltfler uttryckte dessutom en önskan om tre barn. De allra flesta som fått ett första barn räknar också med att få minst två barn¹⁰.

Kvinnor och män som blir föräldrar får också i genomsnitt drygt två barn. Medelantalet barn har varierat något över tid. Fyrtio-talisternas familjer var genomsnittligt något mindre än både tidigare och senare generationers. Men ändå har två barn varit det vanligaste antalet bland såväl 30-, 40-, 50- som 60-talister. Nära hälften, bland 30-talister något färre, fick två barn.

Antal födda barn per mor och per far

Slutligt antal barn i medeltal för mödrar födda 1930–1961 och fäder födda 1945–1956

Källa: SCB Flergenerationsregister och RTB

Anm. Kvinnor och män födda i Sverige. Tillförlitliga uppgifter saknas för män födda före 1945.

¹⁰ För en översikt över attitydundersökningar på detta område se Socialdepartementet *Barnafödande i fokus* DS 2001:57 kapitel 2

Mödrar fördelade efter antal barn de fått fram till år 2000. Procent

Moderns födelseår	Antal barn					Summa
	1	2	3	4	5 och fler	
1930	23	43	23	9	2	100
1940	18	49	24	7	1	100
1950	18	50	25	6	1	100
1960	16	50	27	7	1	100

Källa: SCB Flergenerationsregister och RTB

Anm. Kvinnor födda i Sverige

Fäder fördelade efter antal barn de fått fram till år 2000. Procent

Faderns födelseår	Antal barn					Summa
	1	2	3	4	5 och fler	
1940	19	49	24	7	1	100
1950	19	48	25	7	1	100

Källa: SCB Flergenerationsregister och RTB

Anm. Män födda i Sverige

Över tre fjärdedelar av kvinnor som fått sitt första barn uppgav år 2000 att de kommer att skaffa fler barn inom 5–6 år. Motsvarande andel bland män var 70 procent. Ser man på hur det faktiskt gått för tidigare föräldragenerationer verkar sådana önskemål har uppnåtts och med råge. Då får man dock inte glömma att många andra som också tänkt sig bli föräldrar någon gång inte fått några barn alls. Andelen föräldrar som räknar med fler barn sjunker med stigande ålder men ändå svarade hela fyra av tio 37-åriga ettbarnsmödrar ja på frågan om fler barn¹¹.

Andel mödrar och fäder som fått minst 2 barn. Procent

Föräldrarnas födelseår	Mödrar	Fäder
1925	74	
1930	78	
1935	81	
1940	82	82
1945	81	81
1950	82	82
1955	83	81
1960	84	

Källa: SCB Flergenerationsregister och RTB

Anm. Mödrar och fäder födda i Sverige. Uppnått antal barn år 2000

Men andelen som får ett andra barn är trots allt betydligt lägre bland dem som blir mödrar först då de är 35 år eller äldre än bland dem som startar tidigare. Av 1945 års kvinnor är det t.ex. bara 30 procent som fått ett andra barn om det första kommit först när modern var 37 år¹².

Det genomsnittliga antalet barn bland de kvinnor som blivit mödrar var länge ganska lika för dem med gymnasial och dem med eftergymnasial utbildning. Kvinnor med förgymnasial utbildning fick dock genomsnittligt fler barn. För kvinnor födda efter 1955 och fram till 1960, som är den senaste generation där vi

¹¹ Hoem Britta *Varför föds det så få barn?* SCB Demografiska rapporter 2001:1

¹² SCB *Hur många barn får jag när jag blir stor?* Demografiska rapporter 2002:5

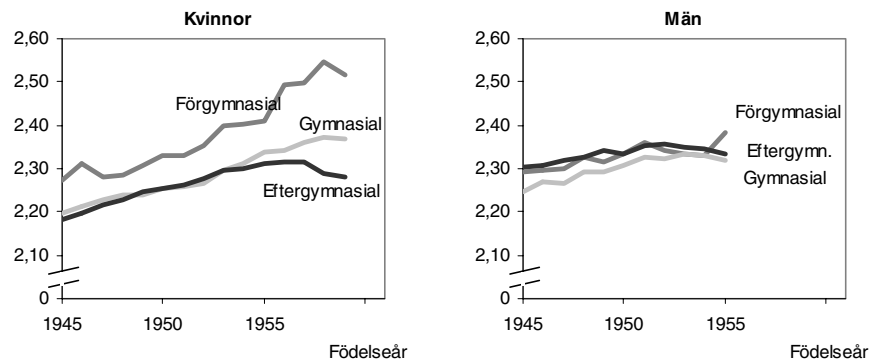
kan observera slutligt antal barn, har skillnaderna mellan utbildningsgrupperna dock ökat. De högre utbildade mödrarna har fått färre barn. Det speglar den allt högre "startåldern" för barnafödande bland högre utbildade. Många hinner inte med att få mer än ett eller högst två barn.

Bland män är skillnaderna mellan utbildningsgrupperna små. De med förgymnasial utbildning sticker inte ut som bland kvinnor. När män väl etablerat sig som fäder tycks utbildningen inte spela någon roll för barnantalet. Men vi vet ännu inte hur det går för 60-talisterna bland män. De har ännu inte hunnit avsluta sin föräldraperiod och kan fortfarande bli fäder.

Antal födda barn per mor och per far efter utbildningsnivå

Slutligt antal barn i medeltal för mödrar födda 1945–1960 och fäder födda 1945–1955

Antal barn

Anm. Att andelarna sammantaget är lägre för män än för kvinnor beror huvudsakligen på att det finns fler män än kvinnor i de aktuella åldrarna.

2 Mödrar och fäder

I alla tider har kvinnor och män fungerat som föräldrar inte bara för egna barn utan också för andra barn som de tagit i sin vård. Går vi tillbaka till början av 1900-talet var det inte ovanligt att barn tidigt förlorade sin mor och fick en styvmor i samband med att fadern gifte om sig. Från 1960-talet och framåt har separationer mellan föräldrar blivit allt vanligare och många barn lever i ombildade familjer med mor och styvfar eller far och styvmor. År 2 000 gällde det uppskattningsvis omkring 10 procent av alla 0–17-åringar, omkring 170 000 barn med sammanlagt omkring 135 000 styvfäder och 22 000 styvmödrar¹³. Samtidigt finns det många barnlösa par som väljer att adoptera ett eller flera barn. Idag finns i landet omkring 18 000 adoptivbarn 0–17 år, praktiskt taget uteslutande utlandsadopterade barn, till omkring 13 000 föräldrapar¹⁴.

I och med att styvföräldraskap blivit vanligare har vi i statistiken infört begreppet *boföräldrar*. Då menar vi de vuxna som lever med barnet och fungerar som dess föräldrar. I andra fall talar vi om *biologiska föräldrar*. I de allra flesta fall är boföräldrarna och de biologiska föräldrarna desamma. Adoptivföräldrar jämföras med biologiska föräldrar. Även om man i statistiken också ibland särredovisar adoptivbarn och adoptivföräldrar talar man för det mesta om *biologiska föräldrar och adoptivföräldrar* som ett begrepp.

I den här föreliggande rapporten är det de biologiska föräldrarna inklusive adoptivföräldrarna som i första hand är föremål för studium oberoende av om de bor med barnen. Ett skäl till denna inskränkning är att vi har dålig kunskap om styvföräldrar. Vi förmår inte registrera fler än kanske drygt hälften av dem. Framför allt saknar vi kunskap om styvfäder och styvmödrar som saknar egna biologiska barn. Vi har dock försökt göra en uppskattning av totala antalet styvföräldrar.

Även om man separerar från sin partner kan man knappast skilja sig från sitt föräldraskap. De allra flesta föräldrar har gemensam vårdnad om sina barn även efter sedan de skilts åt. Barnen träffar regelbundet sina båda separerade föräldrar och ibland, men långt ifrån alltid, bor de lika mycket med den ene som med den andre. Enligt en uppskattning från SCB:s undersökningar om levnadsförhållanden år 2000 skulle det gälla omkring 10 procent av de separerade barnen som bor lika mycket hos var och en av föräldrarna. Det motsvarar högst 50 000 barn och därmed högst 50 000 föräldrapar.

Inte alla biologiska föräldrar eller adoptivföräldrar har fått behålla sina barn. Under ett år avlider över 600 barn i åldrarna 0–17 år, varav drygt hälften under första levnadsåret. Det finns åtskilliga tusen föräldrar som har varit med om att barn avlidit.

---

¹³ I SCB *Barn och deras familjer 2000* Demografiska rapporter 2002:2 registreras 85 000 styvbarn, 5 procent av alla 0–17-åringar. Där saknas uppgift om barn med sambo”föräldrar” utan gemensamma barn. Här har vi gjort en uppskattning av antalet sådana styvföräldrar.

¹⁴ I viss utsträckning adopteras barn också av ensamstående föräldrar

Hur många föräldrar finns det?

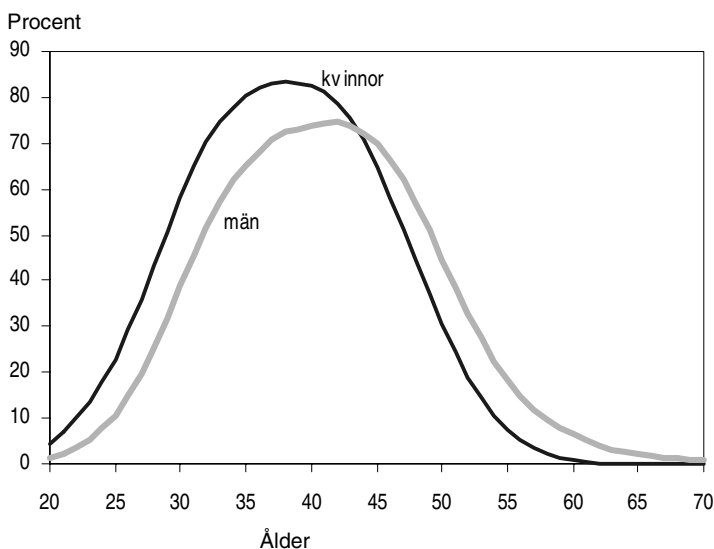
Se tabell 2.1 och 2.2

I Sverige finns över en miljon mammor respektive pappor med barn i åldrarna 0–17 år. Det utgör omkring en tredjedel av samtliga kvinnor och män i åldrarna från 15–74 år.

Att ha barn under 18 är bland kvinnor allra vanligast i åldrarna 35–39 år. Där har 82 procent av alla kvinnor minst en 0–17-åring som är eget biologiskt barn eller adoptivbarn. Bland män är föräldraskapet förskjutet uppåt i ålder. Bland 40–44-åringar är det 74 procent som har eget biologiskt barn eller adoptivbarn 0–17 år och det är det högsta talet bland män. Bland män är föräldraskap lite mer utspritt uppåt i åldrarna än bland kvinnor. Det finns män i 60-årsåldern och däröver som har omyndiga barn. Det förekommer knappast bland kvinnor.

Andel kvinnor och män som har barn 2001

Andel av befolkningen i olika åldrar som har barn födda 1984–2001 (0–17 år) Procent

Anm: ha barn = ha biologiska/adoptivbarn som är folkbokförda i Sverige. Att andelarna sammantaget är lägre för män än för kvinnor beror huvudsakligen på att det finns fler män än kvinnor i de aktuella åldrarna.

I slutet av år 2001 fanns det 1,050 miljoner kvinnor och 1,028 miljoner män som fått ett eller flera biologiska barn eller adoptivbarn födda mellan åren 1984 och 2001, d.v.s. fått barn som år 2001 fyllde eller skulle ha fyllt högst 17 år. Räknar vi in även dem som fått barn födda 1980–1983, alltså föräldrar med ungdomar som samma år fyllde eller skulle ha fyllt 18–21 år, så ökar antalet mödrar till 1,118 miljoner och antalet fäder till 1,187 miljoner.

Ett antal av de kvinnor och män som blivit föräldrar 1984–2001 har fått barn som avlidit eller barnen finns inte längre i landet. Sammantaget återstår i slutet av 2001 1,048 miljoner mödrar och 1,024 miljoner fäder som själva var folkbokförda

i riket och som hade 0–17 åringar som levde och som vi vet fanns i riket i slutet av 2001.

Föräldrar, som fanns i riket 31.12.2001, med egna barn födda 1984–2001

	Föräldrar med barn födda 1984–2001 dvs. med 0–17-åriga barn		barn födda 1996–2001 dvs. med 0–5-åriga barn	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Totalt antal som blivit föräldrar	1 049 902	1 028 282	423 738	415 009
Därav med enbart adoptivbarn	11 244	10 723	3 272	3 148
samtliga barn avlidna eller bor utomlands	1 753	3 852	735	1 033
därav				
<i>samtliga avlidna</i>	<i>1 251</i>	<i>1 127</i>	<i>638</i>	<i>534</i>
<i>samtliga bor utomlands</i>	<i>467</i>	<i>2 567</i>	<i>76</i>	<i>404</i>
<i>samtliga avlidna eller utomlands</i>	<i>35</i>	<i>158</i>	<i>21</i>	<i>95</i>
Återstår:				
Föräldrar med barn 0–17 år resp 0–5 år folkbokförda i Sverige	1 048 149	1 024 430	423 003	413 976

Anm. Egna barn=biologiska/adoptivbarn

Färre fäder

Att antalet mödrar och antalet fäder som finns i landet inte är riktigt detsamma kan ha flera skäl. Här räknar vi endast föräldrar vars barn antingen fötts i Sverige eller invandrat och där föräldrarna var folkbokförda i Sverige i slutet av vårt undersökningsår, d.v.s. den 31.12.2001.

Fler fäder än mödrar till barn i Sverige, saknas i befolkningsregistren. Det beror på att fler fäder än mödrar befinner sig utomlands och att fler fäder än mödrar har avlidit. I slutet av år 2000 fanns det i Sverige 7 000 barn i åldrarna 0–17 år vars mor hade avlidit och närmare 18 000 vars far avlidit¹⁵. Oftast är de föräldrar som idag saknas i befolkningsregistren ändå identifierade, de återfinns i befolkningsregistren vid någon tidpunkt. Men i vissa fall saknas föräldrarnas personnummer helt och det gäller oftare fäder än mödrar.

¹⁵ SCB *Barn och deras familjer 2000*, tabell 6.2 Demografiska rapporter 2002:2

Barn, 0–17 år, den 31.12. 2001 efter uppgift om föräldrar

BARN	Antal barn 0–17 år med	
	Mödrar	Fäder
Samtliga barn 0–17 år den 31.12.2001	1 938 266	1 938 266
Därav		
Förälders personnummer saknas	1 781	15 859
Biologisk förälders pnr noterat men föräldern ej folkbokförd 31.12.2001	11 174	48 825
Adoptivförälders pnr noterat men föräldern ej folkbokförd 31.12.2001	149	245
Återstår barn vars biologiska föräldrar/adoptiv förälder fanns folkbokförda 31.12.2001	1 925 162	1 873 337
BARNENS FÖRÄLDRAR	Antal mödrar respektive fäder	
	Mödrar	Fäder
Biologiska/adoptivföräldrar folkbokförda i riket och med barn 0–17 år folkbokförda i riket 31.12.2001	1 048 149	1 024 430

Vi registrerar således 1 048 149 kvinnor i Sverige som fått biologiska barn eller adoptivbarn födda 1984–2001 och vars barn fortfarande lever och finns i riket. Tillsammans har dessa kvinnor 1 925 162 barn födda 1984 – 2001. Motsvarande lägre tal för män framgår från tabellen ovan. Men det finns således fler barn än så i landet, barn vars biologiska mor eller biologiska far vi inte återfinner. Föräldern har avlidit eller befinner sig utanför Sverige.

Samtidigt finns det fler kvinnor och män än de vi angett ovan som fått barn i Sverige 1984–2001 eller haft barn som invandrat till Sverige, men vars barn avlidit eller lämnat landet. Hur många mödrar och fäder det rör sig om framgår nedan.

Slutligen finns det mödrar och kanske framförallt fäder vars barn aldrig bott i Sverige, och därför inte bokförts här och som vi därför inte har någon kunskap om.

Adoptivföräldrar

Många kvinnor och män har adopterat barn. Omkring 13 000 kvinnor och män har adopterade barn födda 1984–2001. De allra flesta av dessa föräldrar har enbart adoptivbarn (11 000 mödrar och lika många fäder). Det är företrädesvis fråga om ett eller två adoptivbarn. Det är ungefär dubbelt så många som adopterat ett enda barn som adopterat två. Adoptivföräldrar jämföras fortsättningsvis med biologiska föräldrar.

Adoptivföräldrar efter antal barn 0–17 år 31.12.2001

	Mödrar	Fäder
Enbart adoptivbarn	11 244	10 361
därav antal adoptivbarn 0–17 år		
1	6 883	6 485
2	4 064	3 949
3 eller flera	297	289
Både adoptivbarn och biologiska barn	1 802	2 653
därav antal adoptivbarn 0–17 år		
1	1 529	2 313
2	260	320
3 eller flera	13	20
Totalt antal adoptivföräldrar	13 046	13 014

Barn som avlidit

Av föräldrar som fått barn 1984–2001 (barnen 0–17 år) är det tiotusen mödrar och 9 000 fäder¹⁶ som har varit med om att barn avlidit. I det alldeles övervägande antalet fall är det *ett* barn som avlidit (96 procent av föräldrarna) men 300 – 400 har varit med om att förlora mer än ett barn. Drygt ett tusental av dem som fått barn 1984 –2001 har inte längre något barn kvar i livet.

Barn som bor utomlands

Niohundra mödrar och 4 000 fäder har barn 0–17 år som inte längre är folkbokförda i Sverige (men hör ej till dem som avlidit i Sverige). Man kan anta att de flesta av dessa barn bor utomlands. De kan också ha avlidit utomlands. Femhundra av mödrarna och 2 500 av fäderna har inte någon 0–17-åring i landet.

Småbarnsföräldrar

Föräldrar med barn i åldrarna 0–5 år var drygt 400 000 år 2001. Av dessa var det drygt 3 000 som hade enbart adoptivbarn.

¹⁶ Att antalet mödrar och antalet fäder med avlidna barn inte är helt detsamma beror på att vår population är mödrar och fäder som är skrivna i riket i slutet av vårt undersökningsår 2001. Se avsnittet "Färre fäder" ovan.

Att bo med barnen

Se tabell 2.3–2.6

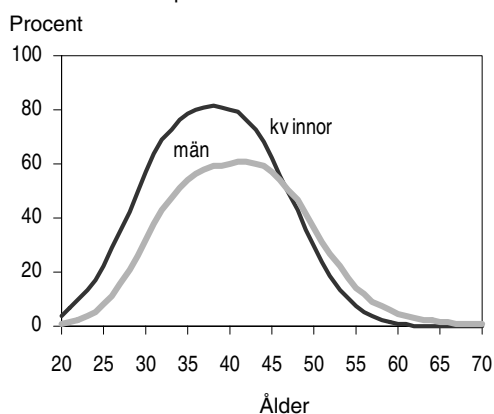
Nästan alla mödrar med barn under 18 år, bor tillsammans med sina barn antingen som sammanboende med barnens far, eventuellt med en ny man eller som ensamstående. Det innebär att i vissa åldrar bor en mycket stor del av samtliga kvinnor tillsammans med barn. I åldrarna från 29 till 47 år gäller det mer än hälften av alla kvinnor och från 33 till 42 år mer än 75 procent. Under minst tio åldersår präglas således en mycket stor del av alla kvinnors liv av barn och deras vardagsbestyr.

För män ser det annorlunda ut. De har ett kortare spann inom vilket minst hälften bor med egna barn, 33–46 år, och inte i någon ålder gäller det så många som 75 procent av männen. Män är sällan ensamförälder och den manliga delen av befolkningen präglas av det skälet i mycket lägre grad än den kvinnliga av ett liv tillsammans med barn.

Män kan däremot inte så sällan komma att bo med andra barn än de egna. En uppskattning, som dock inte ska tas som alltför säker, säger att högst 90 000 män¹⁷, som inte bor med egna barn, dock bor med en partner och hennes barn. Det höjer talen för ”män med barn” men i de barnintensiva åldrarna ligger de ändå rätt långt under kvinnornas andelar. Men lägger vi till det faktum att c:a 50 000 barn med separerade föräldrar bor växelvis hos mamma och pappa¹⁸ plus att mäns boende med barn kan sträcka sig långt utöver de ”barnintensiva” åren så blir till slut det antal män som i en eller annan mening bor med barn rätt likt antalet kvinnor som bor med barn. Det gällde år 2001 omkring 1 033 000 kvinnor och ”uppräknade” tal för antal män med barn rör sig om kanske 975 000. Skillnaden är att kvinnornas barnperiod är något mer koncentrerad, att de nästan alltid bor med egna barn och att många är ensamföräldrar.

Andel av samtliga kvinnor och män som bor med egna barn 2001

Andel kvinnor respektive män i olika åldrar som bor med barn 0–17 år Procent

Anm: egna barn= biologiska/adoptivbarn

¹⁷ Se avsnittet nedan Andra barn än de egna

¹⁸ Barnombudsmannen och SCB *Upp till 18* 2001. Enligt uppgift från 2000/2001 års undersökning om levnadsförhållanden skulle c.a 10 procent av de separerade barnen ha ett växelvis boende. Det gör c:a 50 000 barn och därmed högst 50 000 fäder.

Etableringsålder och utträdesålder

I beskrivningar av ungdomars inträde på arbetsmarknaden talar man ibland om inträdesålder och etableringsålder. Inträdesåldern är den då hälften av ungdomarna finns på arbetsmarknaden och etableringsåldern den då 75 procent av årskullen har ett jobb. För kvinnor är inträdesåldern på arbetsmarknaden omkring 20 år och etableringsåldern 29.

På samma sätt skulle man kunna tala om inträdes- och etableringsålder för föräldraskap. *Inträdesålder* för kvinnor skulle kunna motsvara medianåldern för när en kvinna får sitt första barn d.v.s. den ålder då hälften av kvinnorna fått barn. Det skedde år 2001 vid omkring 28,5 års ålder d.v.s. ungefär vid kvinnors etableringsålder på arbetsmarknaden. Vid 32,5 år hade 75 procent av kvinnorna barn.

För männen ser det annorlunda ut. Vid 30,9 års ålder hade hälften av männen blivit fäder. Men till skillnad mot vad som gäller kvinnor betyder det inte att samtliga dessa män också bor och lever tillsammans med sina barn. Först vid 33,1 års ålder bor hälften av männen med egna barn. Det är långt efter deras etableringsålder på arbetsmarknaden som inträffar kring 26 års ålder, tidigare än för kvinnorna. Inte i någon ålder är det så mycket som 75 procent av männen som lever med egna barn.

Men män bor i gengäld inte så sällan med en partners barn. Enligt en uppskattning, som dock inte ska tas som alltför säker, skulle det finnas c.a 90 000 män som visserligen inte bor med egna barn men tillsammans med andra barn. Men även om man räknar in dem skulle män inte i någon ålder nå upp till 75 procent som bor med barn. Totalt skulle 28 procent i åldrarna 15–74 bo med barn, alltså inte så långt från kvinnornas tal, 32 procent. Etableringsåldern som förälder skulle sjunka med ett år och utträdesåldern öka med ett år. En längre barnperiod således¹⁹.

Vid 47 år har hälften av kvinnorna lämnat barntiden bakom sig, de bor inte längre med barn under 18 år. Här kan vi tala om *utträdesåldern* ur barnåren. Vid 51 har 75 procent lämnat barnåren bakom sig (alternativt har hela tiden varit barnlösa). Vid drygt 50 år kvinnor således etablerade i en ny livsperiod, den efter barnen.

För män gäller ungefär samma utträdesålder (47 år) och vid 52,5 års ålder lever 75 procent utan egna omyndiga barn.

---

¹⁹ Det är inte så ovanligt att särskilt män lever med barn som inte är deras egna. Nedan ska vi se att omkring 4000 gifta män som inte bor med egna barn dock har styvbarn. Motsvarande uppgifter om män som är sambor finns inte. Men en uppskattning (Barn och deras familjer 1999 Demografiska rapporter 2000:2 bilaga 2) säger att det finns 80 000 barn (0-17 år) som bor i sådana sambofamiljer. Det skulle innebära att det gäller högst 80 000 män.

Barnen bor oftare med mamma

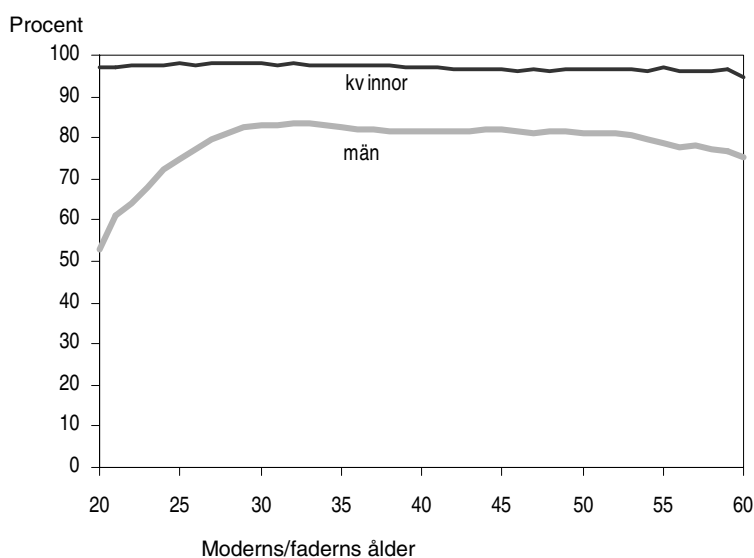
Se tabell 2.4–2.8

Ett litet antal barn under 18 har flyttat hemifrån men de allra flesta är hemmaboende hos antingen bägge sina biologiska/adoptiv föräldrar (74 procent av barnen år 2000) eller med enbart mamma och eventuell styvfar (21 procent) eller med enbart pappa och eventuellt styvmor (4 procent)²⁰.

Barnen bor alltså oftare med mamma än med pappa. Medan 94 procent av mödrarna bor tillsammans med samtliga sina omyndiga barn gäller det bara 76 procent av fäderna. Motsvarande andelar av mödrar och fäder som bor med åtminstone något av sina barn är 97 och 82 respektive

Ser man enbart till småbarnsföräldrar så visar sig 98 procent av mödrarna och 87 procent av männen bo med sina samtliga barn 0–5 år.

Andel av samtliga mödrar och fäder som bor med minst ett eget barn 0–17 år, 2000

Anm. Eget barn = biologiskt/adoptivbarn

Ettbarnsfäder oftare frånlevande

Ju fler barn desto lägre andel bor med samtliga sina biologiska/adoptivbarn (födda 1984–2001). Av män med 4 barn eller fler i åldrarna under 18 är det 58 procent som bor med samtliga men 85 procent som bor med åtminstone något av barnen. Och den senare andelen är ungefär densamma för tvåbarns- och trebarnsfäder även om det är vanligare att bo med samtliga sina barn när man inte har så många.

²⁰ SCB *Barn och deras familjer 2000* Demografiska rapporter 2002:2
<http://www.scb.se/publikat/befolkning/barnochfamilj2000.asp>

Statistiken visar emellertid lägst andel för ettbarnsfäder. Det är en något lägre andel av ettbarnsfäder som bor med det enda barnet än av flerbarnsfäder som bor med samtliga barn och ganska mycket lägre än andelen flerbarnsfäder som bor med åtminstone något av barnen. Detsamma gäller i viss utsträckning även kvinnor. För männens del kan det till viss del bero på en eftersläpning i folkbokföringen när det gäller föräldrar till de allra minsta första barnen, d.v.s. föräldrarna har kanske nyligen flyttat samman och dröjt med att anmäla flyttning.

Men troligare är att vi här ser ett exempel på selektionseffekt. Sköra förhållanden blir många gånger inte så långvariga att det också hinner bli ett andra barn. Endast par som känner sig någorlunda säkra på sitt förhållande går vidare och skaffar ytterligare ett barn. Ser man enbart till småbarnsfäder är det endast 86 procent av fäder med ett barn 0–5 år som bor med det barnet medan bland de fäder som har flera barn i åldrarna 0–5 år är det 90 procent som bor med samtliga sina barn.

Föräldrar med olika antal barn efter om de bor med samtliga respektive inte med något av barnen 2001

Antal biologiska/adoptivbarn som bor i Sverige	Andel som bor med samtliga sina biologiska/adoptivbarn		Andel som inte bor med något av sina biologiska/adoptivbarn	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
<i>Har barn i åldrarna 0–17 år</i>				
1	96	75	4	25
2	95	78	2	15
3	90	72	2	13
4 eller fler	82	58	2	15
<i>Har barn i åldrarna 0–5 år</i>				
1	98	86	2	14
2 eller fler	98	90	1	8

Anm. Talen avseende ettbarnsfäder underskattar antagligen andelen som bor med barnet.

Andra barn än de egna

Se tabell 2.6–2.8

Utöver med de egna barnen bor ett antal fäder och mödrar också med andra barn, styvbarn och/eller fosterbarn. Framförallt kan fäder ofta bo med andra barn än de egna. Det är en konsekvens av att barn för det mesta följer sin mamma när föräldrarna separerar. Den nye man, som mamman eventuellt flyttar samman med, kan mycket väl vara far men i allmänhet bor han då inte tillsammans med sina egna barn. Han kommer att bo med hennes barn, dvs. med andra än de egna barnen, medan hon alltså kommer att bo med sina egna barn.

Statistiken är bristfällig på den här punkten. Bestämda besked har vi bara för dels gifta och dels sambor med gemensamma barn och där ser vi tydligt olikheterna mellan fäder och mödrar i det här avseendet. Giftna fäder har omyndiga styvbarn i högre utsträckning än giftna mödrar, och särskilt gäller det fäder som inte själva bor med något av sina egna barn. Fäder som är sambor med gemensamma barn bor i ännu högre utsträckning än motsvarande giftna också med styvbarn.

Föräldrar med barn 0–17 år efter om de bor med dem och om de har styvbarn 31.12.2001

Föräldrar med barn 0–17 år	Antal		Procent	
	Mödrar	Fäder	Mödrar	Fäder
Bor endast med egna barn	1 011 025	789 901	97	77
Bor med egna och med styvbarn	7 939	42 906	1	4
Bor endast med styvbarn	153	3 824	0	0
Bor varken med egna eller styvbarn	29 032	187 799	3	18
Samtliga	1 048 149	1 024 430	100	100
därav med egna	1 018 964	832 807	98	81

När vi talar om mammor och pappor har vi här endast talat om kvinnor och män som fått egna biologiska barn eller som är adoptivföräldrar till barn som år 2001 var 0–17 år. De flesta bor också med sina barn men många också med andra barn. Det är vad texten här handlat om.

Men det finns därutöver åtskilliga kvinnor och män, framför allt män, som inte själva blivit biologiska föräldrar eller adoptivföräldrar under den tid vi talar om, 1984–2001, men som ändå bor med omyndiga barn, i första hand med sambos barn alternativt makas/makes barn. Är det fråga om gifta par kan man nog anta att den barnlöse makan/maken fungerar som förälder, styvfar eller styvmor. Bland sambor kan den barnlöse mannens eller kvinnans roll vara mindre bestämd. Många har säkert tagit på sig föräldrarollen och fungerar som styvförälder. I andra fall kan föräldrarollen vara mindre uttalad och det blir mer adekvat att tala om mammas nya man respektive pappas nya kvinna än att ge beteckningen styvfar och styvmor.

Barnlösa kvinnor och män som bor med andras barn.

Barnlösa ²¹ som bor med barn 0–17 år.	Antal	
	Kvinnor	Män
Gifta barnlösa som bor med barn	1 509	7 424
Barnlösa sambor som bor med barn. Uppskattning	12 000	80 000

Sammanlagt registrerar vi 47 000 fäder som bor med styvbarn och 8000 mödrar som gör det (gifta fäder, gifta mödrar samt sambor med gemensamma barn). De allra flesta bor också med egna barn. Därutöver vet vi från annan statistik att det finns omkring 7 000 gifta män utan omyndiga egna barn och 1 500 gifta kvinnor utan omyndiga egna barn som bor med styvbarn²². En uppskattning säger att ytterligare 80 000 barnlösa män och 12 000 barnlösa kvinnor bor med styvbarn, dvs. de är sambor utan egna barn men bor med partnerns barn.²³ Det skulle således finnas 134 000 män som bor med omyndiga styvbarn varav 47 000 har egna barn i samma åldrar av vilka i sin tur 43 000 också bor med ett eller flera av de egna barnen. Motsvarande tal för kvinnor är c:a 22 000 som bor med omyndiga styvbarn varav 8 000 har egna barn i samma åldrar och av vilka i sin tur nästan alla bor med ett eller flera av de egna barnen.

²¹ Barnlös = har inte biologiskt/adoptivbarn fött 1984–2001, dvs. 0–17-åringar. De kan ha äldre barn.

²² SCB *Barn och deras familjer 2000* Demografiska rapporter 2001:2

²³ SCB *Barn och deras familjer 1999* Demografiska rapporter 2000:2 Bilaga 2

Bor med 18–21 åringar

I slutet av 2001 fanns det i Sverige över 300 000 kvinnor och män som fått barn åren 1980–1983, d.v.s. barn som är eller skulle ha varit 18–21 år gamla. Några tusen av ungdomarna finns inte i landet eller har avlidit. Av dem som finns i landet bor mer än hälften fortfarande kvar hemma, pojkar i större utsträckning än flickor. Det innebär att åtskilliga föräldrar till 18–21-åringar fortfarande har ett eller flera ungdomar boende hemma. Precis som när det gäller yngre barn är det mödrar som i större utsträckning än fäder bor med barnen.

Kvarboende flickor och pojkar i åldrarna 18–21 år 31.12.2000

Ålder	Antal kvarboende		Andel kvarboende	
	Flickor	Pojkar	Flickor	Pojkar
18	45 199	49 627	92	96
19	36 774	44 518	74	86
20	26 998	37 266	53	70
21	18 952	28 278	38	54
18–21	127 923	159 689	64	76

Källa: SCB *Barn och deras familjer 2000* Demografiska rapporter 2002:2

Föräldrar med barn 18–21 år 2001.12.31

Föräldrar med barn och med hemmaboende barn	Antal föräldrar		Procentfördelning	
	Mödrar	Fäder	Mödrar	Fäder
Antal som fått barn 1980–1983	345 471	330 368		
Därav				
med barn som lever/finns i riket	341 707	326 056	100	100
något barn 18–21 år hemmaboende	256 667	245 237	75	75
något barn 18–21 år hemmaboende hos personen själv	240 271	190 985	70	59

Antalet hemmaboende barn

Se tabell 2.9–2.15

Att få två barn är det vanligaste både bland mödrar och bland fäder. I medeltal har det under lång tid rört sig om 2,3 barn per mor och per far. Hälften eller nästan hälften av mödrarna och fäderna i de generationer som hunnit avsluta sitt barnafödande har fått två barn. En dryg fjärdedel av 1950- och 1960-talisterna har fått tre medan andelen som stannat vid ett barn varit mindre än en femtedel²⁴.

I barnfamiljerna är det ungefär lika vanligt med ett barn under 18 år som med två. Medelantalet hemmaboende 0–17-åringar i barnfamiljen är 1,8. De yngsta familjerna har ännu inte hunnit få ett eventuellt andra eller tredje barn och i tonårsfamiljerna har äldre barn hunnit flytta hemifrån.

Föräldrar har således oftast fått totalt två eller tre barn men antalet hemmaboende 0–17-åringar i barnfamiljen är vanligen ett eller två.

²⁴ Se kapitlet Att bli förälder

Antalet barn i barnfamiljen.

Antal hemmaboende biologiska/adoptivbarn 0–17 år i barnfamiljerna, hos mödrar respektive fäder med hemmaboende barn år 2000 Procent

	Antal hemmaboende barn 0–17 år					Totalt antal familjer
	1	2	3	4+	Summa	
Alla barnfamiljer	41	42	14	4	100	1 065 311

Barnfamilj=familj med hemmaboende barn 0–17 år

Källa: SCB *Barn och deras familjer 2000* Demografiska rapporter 2002:2

Omkring 40 procent av mödrar och fäder som har egna omyndiga barn hemma har ett hemmaboende eget barn. Sextio procent har två eller fler egna barn boende hemma. Det är ingen skillnad mellan mödrar och fäder. Men räknar man också in styvbarn så visar sig de fäder som överhuvudtaget bor med omyndiga barn ha något större familjer i genomsnitt. Sextiotre procent bor med två eller fler omyndiga barn, egna eller styvbarn.

Men samtidigt är det bland fäder många som inte alls bor med barn, eller i varje fall inte är skrivna samman med barn. Nästan en femtedel av fäder till omyndiga barn bor skilt från barnen och bor varken med egna barn eller styvbarn. Det betyder inte att dessa fäder inte har kontakt med sina barn. Uppskattningsvis högst 50 000 fäder (högst 5 procent av fäderna) har barn boende hos sig halva tiden och många andra träffar barnen regelbundet.

Mödrar och fäder efter antal egna hemmaboende barn 2001

	Antal egna hemmaboende barn 0–17 år					Summa	Totalt antal mödrar/fäder
	0	1	2	3	4+		
Föräldrar som har hemmaboende egna barn 0–17 år							
Mödrar		40	43	14	4	100	1 018 964
Fäder		41	44	13	3	100	832 807
Samtliga föräldrar som har egna barn 0–17 år i Sverige							
Mödrar	3	39	42	13	3	100	1 048 149
Fäder	19	33	35	11	3	100	1 024 430

Anm. Egna barn = biologiska barn eller adoptivbarn

Mödrar och fäder efter antal hemmaboende barn, egna och styvbarn 2001

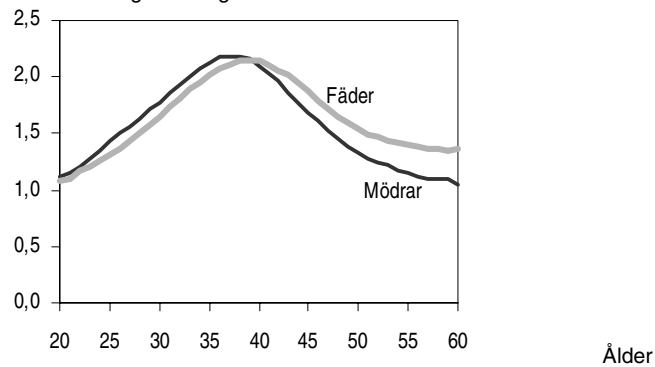
	Antal hemmaboende egna barn och styvbarn 0–17 år					Summa	Totalt antal mödrar/fäder
	0	1	2	3	4+		
Föräldrar som har hemmaboende egna barn eller styvbarn 0–17 år							
Mödrar		40	43	14	4	100	1 019 117
Fäder		37	44	14	4	100	836 631
Samtliga föräldrar som har egna barn 0–17 år i Sverige							
Mödrar	3	39	42	13	3	100	1 048 149
Fäder	18	30	36	12	3	100	1 024 430

Anm. Styvföräldrar utan egna barn ingår ej. Uppskattningsvis finns det 87 000 barnlösa män och 14 000 barnlösa kvinnor som bor med andras barn 0–17 år

Före 30 år är de flesta kvinnor barnlösa och kvinnor som närmar sig 50-årsåldern är också ofta utan omyndiga barn. Deras äldsta barn har hunnit bli 18 år. Vid 37 år är medelantalet barn som högst bland mödrar och vid 39 år bland fäder.

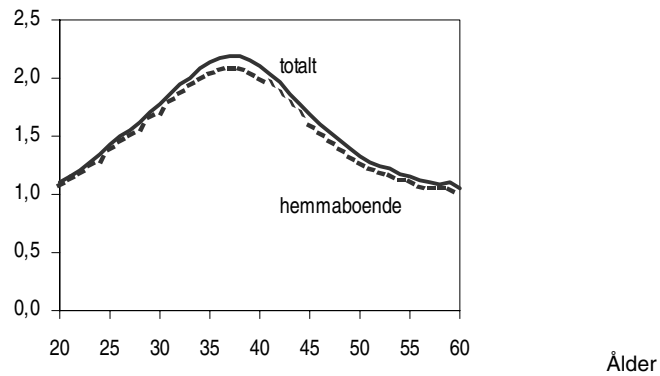
Mödrars och fäders antal egna barn

Genomsnittligt antal egna barn 0–17 år bland mödrar och fäder i olika åldrar 2001

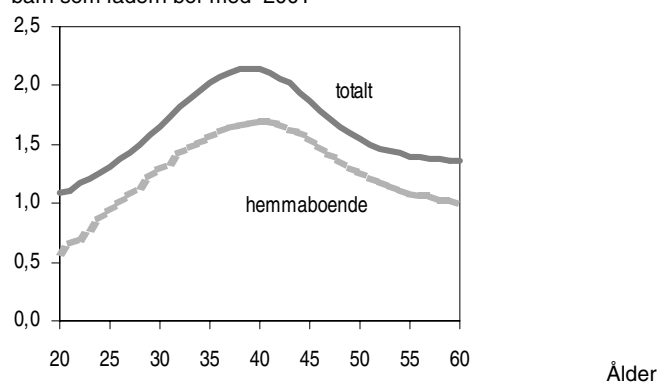
Mödrars totala antal barn och antal hemmaboende barn

Genomsnittligt antal egna barn 0–17 år per mor i olika åldrar, totalt antal barn och därav antal barn som modern bor med 2001

Fäders totala antal barn och antal hemmaboende barn

Genomsnittligt antal egna barn 0–17 år per far i olika åldrar, totalt antal barn och därav antal barn som fadern bor med 2001

Anm: antal egna barn = antal biologiska/adoptivbarn som är folkbokförda i Sverige

Vårdnad

Se tabell 2.16 och 2.17

De flesta föräldrar har gemensam vårdnad om sina barn. Det innebär att båda har ansvar för att barnet får vad det behöver och har rätt till. När föräldrarna inte bor ihop ska de tillsammans besluta vem av dem som ska vårda barnet och ha det hos sig och hur den andra föräldern ska träffa barnet. Gemensam vårdnad betyder inte att barnet bor lika mycket hos båda föräldrarna. Bland barn vars föräldrar inte bor ihop är det omkring 10 procent som bor lika mycket med mamma som med pappa²⁵. De flesta bor permanent med mamman.

Gifta föräldrar har automatiskt gemensam vårdnad om sina gemensamma barn och vårdnaden kvarstår även efter en separation. Ogifta föräldrar kan numera enkelt anmäla att de vill ha gemensam vårdnad. Anmälan görs i allmänhet i samband med faderskapsbekräftelse. Även för sambor kvarstår den gemensamma vårdnaden efter en separation.

Om någon av föräldrarna begär det kan frågan om ensam vårdnad tas upp i domstol och beslutas om där. Om föräldrarna är överens kan de istället skriva ett avtal om ensam vårdnad som socialnämnden sedan godkänner om de finner att det är till barnets bästa²⁶.

Att ha vården om barnet innebär att leva med barnet och sköta om dess vardagsbestyr. *Att ha vården* betyder således inte detsamma som *att ha vårdnaden*. De allra flesta mödrar och fäder har gemensam vårdnad för samtliga sina omtynda barn, 84 procent bland mödrar och 87 procent bland fäder. Att andelen är lite högre bland män beror huvudsakligen på att vi har färre fäder än mödrar registrerade²⁷. Om vi korregerar för det blir andelen med gemensam vårdnad densamma för kvinnor och män.

Bland kvinnor förekommer det att de har gemensam vårdnad för ett eller några barn och ensam vårdnad för andra barn. Män kan istället ha gemensam vårdnad för några och sakna vårdnad för andra barn, vilket i sin tur är en spegling av att män sällan har ensam vårdnad överhuvudtaget. Fjorton procent av mödrarna har ensam vårdnad för ett eller flera barn men bara en procent av fäderna.

När barnen är många är det långt mindre vanligt att föräldrarna har gemensam vårdnad för samtliga sina omtynda barn. Det gäller mindre än tre fjärdedelar av fyrabarnsmödrar och likaså bland fyrabarnsfäder.

---

²⁵ Barnombudsmannen, SCB, 2001 *Upp till 18* sid 25

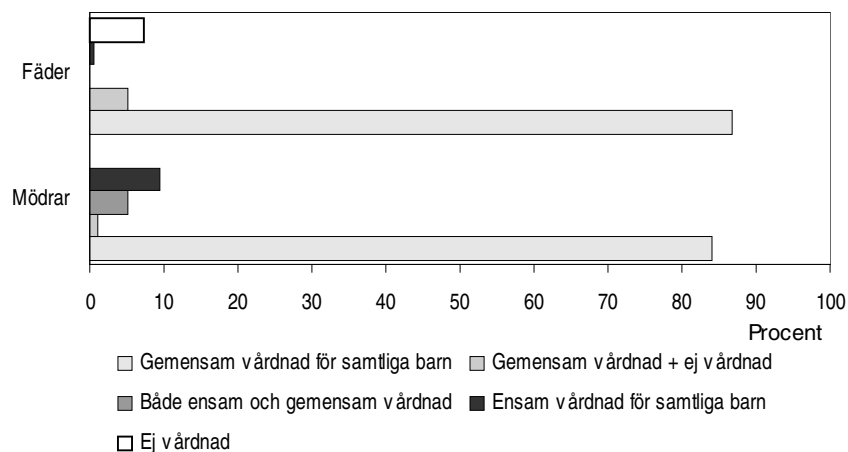
<http://www.bo.se/upptill18/Barnensfamiljer.pdf>

²⁶ Socialstyrelsen *Gemensam vårdnad - vad innebär det?* <http://www.sos.se>

²⁷ Det beror i sin tur på att fler fäder än mödrar saknas i våra register antingen beroende på att de inte finns i landet, de har avlidit eller har förblivit okända.

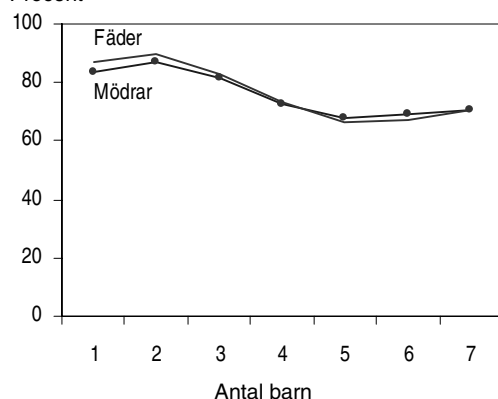
Föräldrar med barn 0–17 år efter ensam och gemensam vårdnad 2001

Gemensam vårdnad för samtliga barn

Andel mödrar respektive fäder som har gemensam vårdnad för samtliga barn efter totalt antal barn 0–17 år

Procent

Man kan också se vårdnaden ur barnens perspektiv²⁸. Gemensam vårdnad är vanligare bland små barn än bland äldre barn. År 2000 hade 94 procent av 1–5-åringar föräldrar som hade gemensam vårdnad. Motsvarande tal bland 6–12-åringar var 87 procent och bland 13–17-åringar 81 procent. Från 1.3.1991 förenklades anmälningsförfarandet för icke-gifta föräldrar som ville ha gemensam vårdnad. Det är ett skäl till att gemensam vårdnad är vanligare för barn födda från och med det året. Av samma skäl är det mera vanligt att föräldrar med små barn har gemensam vårdnad än att föräldrar med äldre barn har det.

²⁸ Det görs i SCB:s årliga barnstatistik t.ex. i Demografiska rapporter 2002:2 *Barn och deras familjer 2000*

Ensamstående eller i parförhållande

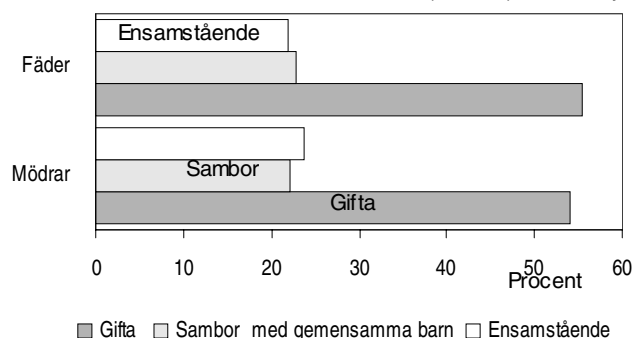
Se tabell 2.7 – 2.8 och 2.18 – 2.20

Att vara gift är ungefär lika vanligt som att inte vara gift. Det gäller hela befolkningen i åldrarna från 25–64 år²⁹ och det gäller kvinnor och män som fått barn åren 1984–2001. Nära en fjärdedel av föräldrar till 0–17-åringar³⁰ är sambor med gemensamma barn. Minst tre fjärdedelar lever således i parförhållande. Nära en fjärdedel är ensamstående eller eventuellt sambo med en person de inte har barn tillsammans med.

Gifta föräldrar och samboföräldrar har för det mesta barnen boende hos sig. Det gäller också ensamstående kvinnor men inte ensamstående män. Tjugotvå procent av män som blivit fäder 1984–2001 är ensamstående eller eventuellt sambor utan gemensamma barn. De ensamstående fäderna bor sällan tillsammans med sina barn.

Minst tre fjärdedelar lever i parhållanden

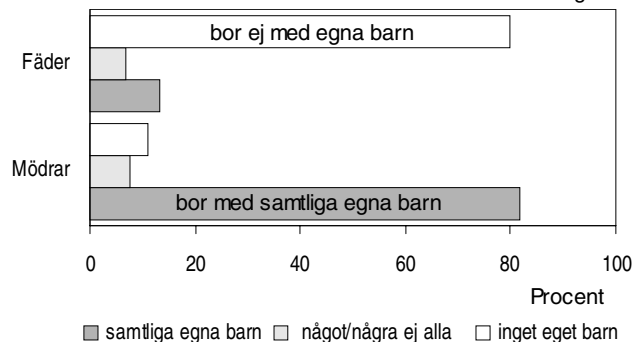
Mödrar och fäder som fått barn 1984–2001 (0–17 år) efter familjeställning 31.12.2001

Anm. I gruppen ensamstående ingår även sambor utan gemensamma barn

Ensamstående mödrar och fäder efter om de bor med sina barn

Andel av ensamstående mödrar och fäder som bor med egna barn

²⁹ 52 procent av kvinnor och 48 procent av män i åldrarna 25-64 år är gifta.

³⁰ Minderårig = under 18 år

Vi är kanske mer vana att se familjeställning ur barnfamiljens eller ur barnets perspektiv. För att klargöra vad vi menar talar vi då om *bofamilj* dvs. den familj som barnet bor i. Barnet kan bo med bägge sina biologiska föräldrar, med mor och styvfar, far och styvmor eller med en ensamstående mor eller far.

Barn 0–17 år fördelade efter boföräldrar 31.12.2000

Bor med	Procentandel
Bägge biologiska föräldrar	74
Mor och styvfar	4
Ensamstående mor	18
Far och styvmor	1
Ensamstående far	3
Summa	100

Källa: SCB *Barn och deras familjer 2000* Demografiska rapporter 2002:2

Bofamiljen kan i sin tur delas in i olika slag. Med traditionell kärnfamilj menar vi en familj med föräldrar och deras gemensamma biologiska barn eller adoptivbarn. I en ombildad familj ingår boföräldrar och barn som mannen och/eller kvinnan har med från tidigare förhållanden samt mannens och kvinnans gemensamma barn. Även om det inte finns gemensamma barn är familjen en ombildad familj men tyvärr kan en sådan ombildad familj inte särskiljas i statistiken. Den kommer att räknas som en ensamstående-familj. Vanligtvis är det fråga om en ensamstående mor, hennes barn och eventuellt en partner med vilken hon inte har barn.

Barnfamiljer, barn och boföräldrar fördelade efter familjetyp 31.12.2000

Familjetyp	Procentandelar			
	Barn- familjer	Barn 0–17 år	Boföräldrar kvinnor	Boföräldrar män
Traditionella kärnfamiljer	69	70	72	87
Ombildade familjer	7	9	7	8
Ensamståendefamilj				
med mor	21	18	21	0
med far	4	3	0	5
Summa	100	100	100	100
Antal	1 063 443	1 927 149	1 020 008	845 334

Källa: SCB *Barn och deras familjer 2000* Demografiska rapporter 2002:2

Anm: Barnfamilj är en familj med barn i åldrarna 0–17 år. Boföräldrar är vuxna som bor med barn 0–17 år och fungerar som deras föräldrar. Biologiska föräldrar och boföräldrar är vanligtvis samma sak.

Ur de biologiska föräldrarnas perspektiv ser det ut som i tabellen nedan. De allra flesta mödrar och fäder bor med sina omyndiga barn och oftast med samtliga 0–17-åringar. Bland fäder är det trots det ändå ganska vanligt att inte bo med något av barnen och det gäller framför allt fäder som är ensamstående. Män som enbart bor med styvbarn är oftast barnlösa. Men även bland fäderna förekommer det att de bor med ny partner och enbart hennes barn men det är ganska ovanligt åtminstone så länge som ”bo med” som här är liktydigt med att ”vara skriven tillsammans med”.

Biologiska föräldrar till barn födda 1984–2001 efter om de bor med dem 2001

Sammanboendeform och bor med barn	Procentandel			
	Mödrar	Fäder	Mödrar	Fäder
Bor med samtliga eller några egna barn				
<i>Gifta och sambor med gemensamma barn</i>	76	78	100	100
bor med samtliga egna barn under 18 år	75	73	98	93
bor med något/några men ej alla egna barn under 18	1	4	2	5
bor inte med några egna barn under 18	0	1	0	1
<i>Ensamstående eller sambor utan gemensamma barn</i>	24	22	100	100
bor med samtliga egna barn under 18 år	19	3	82	13
bor med något/några men ej alla egna barn under 18	2	2	8	7
bor inte med några egna barn under 18	2	18	11	80
<i>Summa</i>	100	100		
Antal mödrar och fäder	1 048 141	1 024 427		
Bor med egna barn och andras				
<i>Gifta och sambor med gemensamma barn</i>	62	64	100	100
Bor endast med egna barn	61	59	98	93
Bor med egna och med styvbarn	1	3	1	5
Bor endast med styvbarn	0	0	0	0
Bor varken med egna eller styvbarn	0	1	0	1
<i>Ensamstående eller sambor utan gemensamma barn</i>	19	18	100	100
Bor endast med egna barn	17	4	89	20
Bor med egna och med styvbarn	0	0	0	0
Bor endast med styvbarn	0	0	0	0
Bor varken med egna eller styvbarn	2	14	11	80
	100	100		
Antal mödrar och fäder	1 048 141	1 024 427		

En eller flera partner

Mödrar och fäder med många barn har inte så sällan fått barn med mer än en partner. Det gäller drygt en tredjedel bland fembarnsfäder och 29 procent bland fembarnsmödrar. Men att ha så många barn är ovanligt. Det vanligaste är att mödrar och fäder får två eller tre barn under sitt liv. Bland de av 2001 års mödrar och fäder³¹ som hunnit få två barn är det 7 respektive 6 procent som har fått sina barn med två olika partner. Bland dem som hunnit få tre barn är det nära en femtedel som fått barn med mer än en partner.

Medelantalet partner som personen fått barn med är något lite högre för fyra- och fembarnsfäder än för fyra- och fembarnsmödrar. Men det som är mest slående är ändå att talen är så lika. Det finns inga fundamentala skillnader mellan män och kvinnor i detta avseende.³²

Mer än en partner

Andel med mer än en partner bland mödrar och fäder med olika antal barn 2001

Procent		
Antal barn	Mödrar	Fäder
1	0	0
2	7	6
3	18	18
4	27	30
5 eller fler	29	34
Samtliga	7	7

Anm. Kvinnor och män, folkbokförda i riket, som fått barn 1980–2001 beräknat på samtliga barn de fått dvs. även barn födda före 1980. Partner = person med vilken personen har fått barn

Medelantal partner

Medelantal partner bland mödrar och fäder med olika antal barn 2001

Procent		
Antal barn	Mödrar	Fäder
1	1,00	1,00
2	1,07	1,06
3	1,19	1,19
4	1,32	1,35
5 eller fler	1,39	1,45
Samtliga	1,08	1,07

Anm. Kvinnor och män, folkbokförda i riket, som fått barn 1980–2001 beräknat på samtliga barn de fått dvs. även barn födda före 1980. Partner = person med vilken personen har fått barn

³¹ Som fått minst ett barn i perioden 1980-2001

³² Även om vi utgår från det slutliga antalet barn, här beräknat som antal barn bland kvinnor över 41 år och män över 51, som har fått barn också 1980-2001, blir skillnaden mellan män och kvinnor i stort sett densamma.

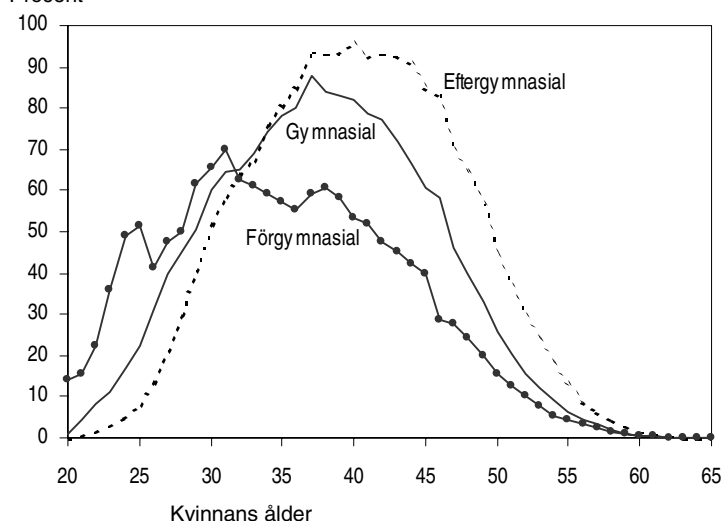
Högutbildade och lågutbildade

Se tabell 1.4, 1.6–1.7, 2.21–2.24

Lågutbildade män blir fäder i mindre utsträckning än högutbildade³³. Men när män väl har blivit föräldrar är det ganska liten skillnad mellan högutbildade och lågutbildade vad avser antalet barn de får. De högutbildade är lite senare men det är långt ifrån fråga om samma fördröjning som bland kvinnor. Högutbildade kvinnor startar sitt barnafödande långt senare än de som är lågutbildade och de högutbildade har omyndiga barn betydligt högre upp i åldrarna än vad lågutbildade kvinnor har.

Andel mödrar med barn 0–17 år av samtliga kvinnor i olika utbildningsgrupper 2001

Procent

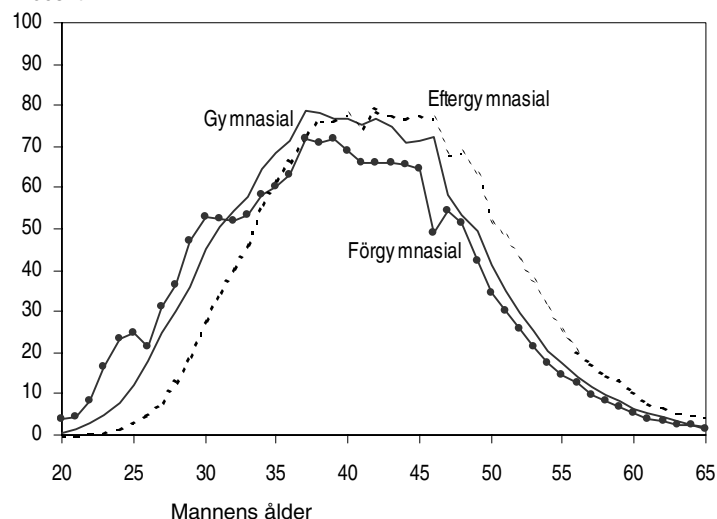

Anm: Mödrar folkbokförda Sverige med biologisk/adoptivbarn födda 1984–2001 (0–17 år 2001) exkl c.a 7 500 mödrar för vilka uppgift om utbildning saknas

³³ Se kapitlet Vem blir förälder ovan

Andel fäder med barn 0–17 år av samtliga män i olika utbildningsgrupper 2001

Procent

Anm: Fäder folkbokförda Sverige med biologisk/adoptivbarn födda 1984–2001 (0–17 år 2001) exkl c:a 6 000 fäder för vilka uppgift om utbildning saknas

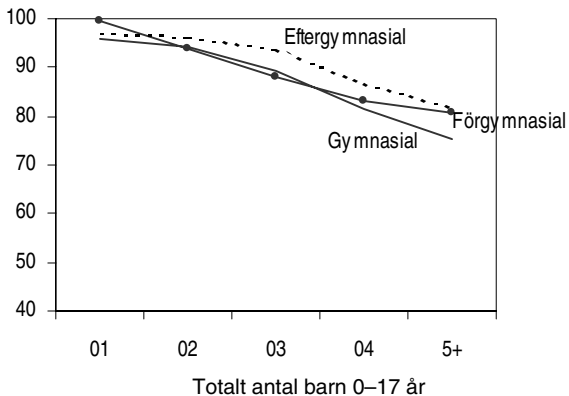
Men trots ungefär lika många barn i genomsnitt och trots att ålderskillnaden mellan lågutbildade och högutbildade fäder är rätt måttlig skiljer sig utbildningsgrupperna kraftigt åt vad avser kontakterna med barnen. Högutbildade män bor oftare tillsammans med barnen och de har i högre utsträckning gemensam vårdnad. Det speglar det förhållandet att separationsriskerna numera är högre bland lågutbildade än bland högutbildade och att barnen vid en separation oftast kommer att bo med modern. För några decennier sedan var tendensen den motsatta. Dagens situation kan delvis hänga samman med att lågutbildade är något yngre när de får barn. Tidigt ingångna förhållanden har i sig högre separationsrisk. Men även med hänsyn tagen till ålder utgör lägre utbildning en riskfaktor för separation.³⁴

³⁴ SCB *Skilsmässor och separationer* Demografiska rapporter 1995:1
 SCB *Barnfamiljer 1997 – om familjesammansättning och separationer*
 Demografiska rapporter 1999:1

Hög- och lågutbildade mödrar som bor med samtliga barn

Andel hög- och lågutbildade mödrar som bor med alla sina barn 0–17 år efter totalt antal barn 0–17 år 2001

Procent

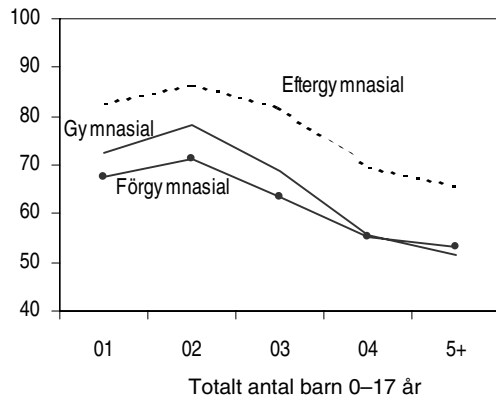

Anm: Mödrar folkbokförda Sverige med biologisk/adoptivbarn födda 1984–2001 (0–17 år 2001) exkl c.a 7 500 mödrar för vilka uppgift om utbildning saknas

Hög- och lågutbildade fäder som bor med samtliga barn

Andel hög- och lågutbildade fäder som bor med alla sina barn 0–17 år efter totalt antal barn 0–17 år 2001

Procent

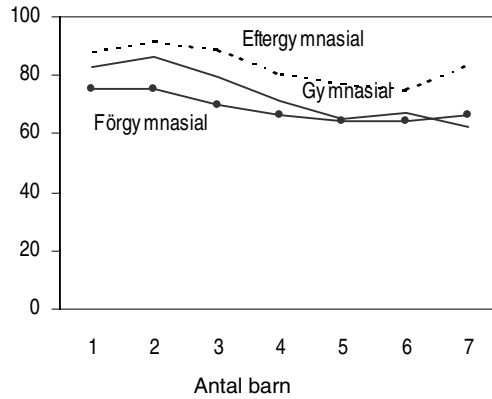
Anm: Fäder folkbokförda Sverige med biologisk/adoptivbarn födda 1984–2001 (0–17 år 2001) exkl c:a 6 000 fäder för vilka uppgift om utbildning saknas

Hög- och lågutbildade mödrar med gemensam vårdnad för samtliga barn

Andel hög- och lågutbildade mödrar med gemensam vårdnad för samtliga barn 0–17 år 2001

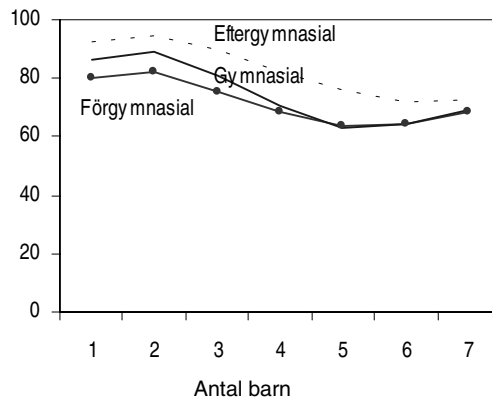
Procent

Hög- och lågutbildade fäder med gemensam vårdnad för samtliga barn

Andel hög- och lågutbildade fäder med gemensam vårdnad för samtliga barn 0–17 år 2001

Procent

Storstadsbor och andra

Se tabell 2.25 – 2.29

Sveriges kommuner kan grupperas på många olika sätt. Här har vi valt att använda kommunförbundets indelning i nio olika grupper efter strukturella egenskaper som befolkningsstorlek och näringlivsstruktur. När det gäller grundläggande mönster för mödrars och fäders antal barn, gemensam vårdnad om barn m.m. är det framförallt storstäderna som tillsammans urskiljer sig. I storstäderna är ettbarnsmödrar och ettbarnsfäder lite vanligare än på andra håll (44–45 procent av föräldrarna har fått ett barn mot 38–39 procent i övriga landet) på bekostnad av två- och trebarnsföräldrar. En näraliggande förklaring är helt enkelt att när barnen blir fler flyttar man från storstaden och då kanske närmast till någon förortskommun. Förortskommunerna och övriga kommungrupper utom storstäder skiljer sig inte från varandra i detta avseende.

Oberoende av kommungrupp bor 97 till 98 procent av mödrarna tillsammans med åtminstone en av sina 0–17-åringar. Fäder bor inte lika ofta med sina egna barn och särskilt inte i storstäder. Där bor 74 procent med minst ett av sina barn mot 83 procent i övriga landet. Mönstret är detsamma när det gäller hur många som bor med *samtliga* barn 0–17 år men nivåerna är lägre.

Att ha gemensam vårdnad för samtliga sina barn är något mindre vanligt i storstaden än i övriga landet. Det speglar möjligen det förhållandet att andelen ensamstående mödrar är högre i storstäderna. Det skulle inte behöva betyda lägre andel med gemensam vårdnad. Sambor och gifta som separerar behåller i mycket hög utsträckning gemensam vårdnad om barnen även om barnen huvudsakligen bor hos en av föräldrarna. Men här tycks förhållandena vara något lite annorlunda i storstäderna.

Ettbarns- och flerbarnsföräldrar som bor med barn i storstad och i övrigt

Andel föräldrar med olika antal egna barn 0–17 år som har samtliga boende hemma hos sig. I storstad och ej storstad 2001

Procent

Antal barn 0–17 år	Mödrar		Fäder	
	Storstad	Ej storstad	Storstad	Ej storstad
1	96	96	68	76
2	94	94	74	81
3	91	90	64	73
4	87	82	54	60
5+	84	99	53	87
Samtliga	94	94	69	77

Anm. Egna barn = Biologiska/adoptivbarn

3 Tabellbilaga

- 1.1 Andel kvinnor och män som någon gång blivit föräldrar
- 1.2 Ålder vid första barn
- 1.3 Andel kvinnor och män som fått barn fram till viss ålder
- 1.4 Andel som någon gång blivit förälder efter utbildningsnivå
- 1.5 Kvinnor med utbildning inom vård och pedagogik som blivit mor
- 1.6 Antal födda barn per mor och per far
- 1.7 Antal födda barn per mor och per far efter utbildningsnivå
- 2.1 Andel kvinnor och män som har barn
- 2.2 Antal mödrar och fäder till barn födda 1984–2001 (0–17)
- 2.3 Andelen kvinnor och män som bor med barn
- 2.4 Andel av samtliga mödrar och fäder som bor med minst ett eget barn 0–17 år
- 2.5 Föräldrar efter om de bor med barnen
- 2.6 Bor med egna och med andras barn
- 2.7 Sammanboende och ensamstående föräldrar med barn 0–17 år efter om de bor med samtliga egna, med styvbarn/ fosterbarn
- 2.8 Barnlösa kvinnor och män som bor med andras barn.
- 2.9 Befolkningen fördelad på antal hemmaboende egna 0–17 åringar
- 2.10 Biologiska/adoptivföräldrar fördelade på antal hemmaboende 0–17 åringar
- 2.11 Föräldrar efter antal hemmaboende egna barn
- 2.12 Föräldrar efter antal hemmaboende egna barn och styvbarn
- 2.13 Genomsnittligt antal egna barn 0–17 år bland mödrar och fäder i olika åldrar
- 2.14 Genomsnittligt antal egna barn 0–17 år som mödrar och fäder i olika åldrar bor tillsammans med
- 2.15 Antal föräldrar med barn födda 1984–2001 (0–17 år)
- 2.16 Föräldrar med barn 0–17 år efter ensam och gemensam vårdnad.
- 2.17 Andel mödrar respektive fäder som har gemensam vårdnad för samtliga barn 0–17 år respektive 0–5 år efter totalt antal barn i samma åldrar
- 2.18 Mödrar och fäder som fått barn 1984–2001 (0–17 år) efter sammanboendeform.
- 2.19 Sammanboende och ensamstående föräldrar med barn boende hos sig.
- 2.20 Antal hemmaboende barn bland sammanboende och ensamstående föräldrar
- 2.21 Andel kvinnor och män som har barn födda 1984–2001 (0–17 år) efter ålder och utbildning
- 2.22 Andel hög- och lågutbildade föräldrar som bor med minst ett av sina barn 0–17 år efter föräldrarnas ålder
- 2.23 Andel hög- och lågutbildade föräldrar som bor med alla sina barn efter antal barn 0–17.
- 2.24 Andel hög- och lågutbildade föräldrar med gemensam vårdnad för samtliga barn 0–17 år efter antal barn
- 2.25 Antal egna barn bland mödrar och fäder per kommungrupp
- 2.26 Antal egna barn bland mödrar och fäder i storstad och utanför storstad
- 2.27 Andel föräldrar som har minst ett eget barn 0–17 år boende hemma hos sig per kommungrupp
- 2.28 Andel föräldrar med olika antal egna barn 0–17 år som har samtliga boende hemma hos sig.
I storstad och ej storstad
- 2.29 Andel föräldrar med olika antal egna barn 0–17 år som har gemensam vårdnad för samtliga.
I storstad och ej storstad

Tabell 1.1 Andel kvinnor och män som någon gång blivit föräldrar

Procentandel bland kvinnor födda 1925 – 1961 och män födda 1943 – 1956

Födelseår	Kvinnor	Män	Födelseår	Kvinnor	Män
1925	83,4		1944	87,8	81,4
1926	83,9		1945	87,7	81,3
1927	84,8		1946	87,9	80,4
1928	85,0		1947	88,0	80,4
1929	85,1		1948	87,6	80,3
1930	85,7		1949	87,5	79,8
1931	86,4		1950	87,2	79,3
1932	86,6		1951	86,8	78,5
1933	87,0		1952	86,6	78,2
1934	87,0		1953	86,3	78,1
1935	87,2		1954	85,7	77,9
1936	87,2		1955	85,7	77,4
1937	87,4		1956	85,5	77,1
1938	87,5		1957	85,6	
1939	87,4		1958	85,6	
1940	87,6	81,9	1959	85,2	
1941	87,7	81,8	1960	85,0	
1942	87,6	82,4	1961	84,3	
1943	87,5	81,5			

Tabell 1.2 Ålder vid första barn

Medelvärde för kvinnor och män 1970–2001

År	Kvinnor	Män	År	Kvinnor	Män
1970	24,0	26,6	1986	26,1	28,7
1971	24,1	26,7	1987	26,2	28,7
1972	24,2	26,7	1988	26,1	28,7
1973	24,3	26,8	1989	26,2	28,7
1974	24,3	26,9	1990	26,3	28,7
1975	24,5	27,1	1991	26,5	28,9
1976	24,8	27,4	1992	26,8	29,2
1977	24,9	27,6	1993	27,1	29,4
1978	25,1	27,8	1994	27,2	29,6
1979	25,3	27,9	1995	27,4	29,8
1980	25,5	28,1	1996	27,6	30,0
1981	25,6	28,2	1997	27,8	30,2
1982	25,7	28,3	1998	28,1	30,5
1983	25,8	28,5	1999	28,2	30,7
1984	26,0	28,6	2000	28,2	30,8
1985	26,0	28,6	2001	28,5	30,9

Tabell 1.3 Andel kvinnor och män som fått barn fram till viss ålder

Procentandel kvinnor och män som fått barn fram till att de blev 25, 30, 35 eller 40 år

Födelseår	25 år		30 år		35 år		40 år	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
1930	55,1		76,8		83,7		85,4	
1931	55,5		77,7		84,4		86,1	
1932	56,6		78,4		84,8		86,4	
1933	56,9		78,8		85,2		86,7	
1934	57,6		79,3		85,4		86,8	
1935	57,4		79,8		85,6		87,0	
1936	57,5		80,0		85,5		87,0	
1937	58,3		80,5		85,9		87,2	
1938	58,0		80,6		85,9		87,3	
1939	58,3		80,4		85,7		87,2	
1940	58,8	37,5	80,3	67,4	85,9	77,8	87,3	80,9
1941	59,1	38,3	80,3	67,5	86,0	77,7	87,5	80,8
1942	58,6	39,3	79,7	68,0	85,7	78,2	87,3	81,4
1943	58,9	38,7	79,9	67,4	85,6	77,3	87,3	80,5
1944	58,7	37,9	80,0	66,8	85,9	76,7	87,6	80,2
1945	58,2	37,1	79,8	66,1	85,6	76,6	87,4	80,0
1946	58,7	36,5	79,8	65,0	85,9	75,6	87,6	79,2
1947	58,1	35,9	79,4	64,4	85,8	75,2	87,7	79,0
1948	57,8	34,9	78,7	62,9	85,3	74,5	87,3	78,8
1949	57,3	34,6	78,1	61,9	85,1	73,7	87,2	78,2
1950	56,6	34,2	77,2	60,6	84,3	72,9	86,7	77,7
1951	55,1	32,5	76,4	58,7	83,9	71,5	86,4	76,8
1952	54,1	30,3	75,4	56,9	83,5	70,8	86,1	76,5
1953	51,8	28,1	74,0	55,1	83,0	70,2	85,9	76,3
1954	50,0	26,5	72,5	53,6	82,0	69,7	85,2	76,1
1955	48,4	24,7	71,6	51,9	81,9	68,9	85,3	75,6
1956	46,4	23,6	70,3	51,2	81,4	68,9	84,9	75,2
1957	44,4	22,2	69,5	50,2	81,4	68,7	85,1	75,0
1958	42,3	20,6	68,8	49,5	81,4	68,4	85,2	74,8
1959	39,9	20,0	68,0	50,0	81,0	68,7	84,7	74,9
1960	39,0	19,1	68,2	49,7	80,9	67,5	84,7	73,8
1961	37,6	19,2	67,6	50,2	80,5	67,3	84,3	73,7
1962	37,2	19,3	67,7	50,5	80,3	67,1		
1963	37,1	20,0	67,9	50,8	80,3	67,3		
1964	37,3	20,6	67,6	50,4	80,2	66,5		
1965	38,4	21,1	66,9	49,5	79,9	65,7		
1966	37,6	21,1	65,7	47,5	79,5	64,8		
1967	38,1	20,9	64,5	46,1				
1968	36,6	19,4	62,7	43,7				
1969	35,0	18,4	60,9	41,8				
1970	33,2	16,7	59,0	39,8				
1971	30,3	15,3	56,8	38,4				
1972	28,3	13,7						
1973	25,7	12,6						
1974	24,0	11,7						
1975	23,3	11,0						
1976	21,5	10,4						

Tabell 1.4 Andel som någon gång blivit förälder efter utbildningsnivå

Procentandel bland kvinnor födda 1945 – 1960 och män födda 1945 – 1955

Födelse- år	Kvinnor			Män		
	Förgymnasial	Gymnasial	Eftergymnasial	Förgymnasial	Gymnasial	Eftergymnasial
1945	89,1	89,8	86,0	79,5	84,2	84,5
1946	89,0	90,5	86,1	78,4	83,3	83,8
1947	88,9	90,4	86,2	78,5	83,2	83,6
1948	88,3	90,3	86,0	78,2	82,6	83,9
1949	88,1	89,7	86,7	77,8	82,1	83,4
1950	87,6	89,7	85,8	77,3	81,5	82,5
1951	86,7	89,2	85,7	76,1	80,3	82,5
1952	87,0	88,9	85,1	75,9	80,0	81,9
1953	86,3	88,6	85,3	75,2	79,9	81,8
1954	86,0	87,8	84,5	75,9	79,0	81,9
1955	85,9	87,5	85,2	74,5	78,4	81,5
1956	85,9	87,3	84,6			
1957	85,4	87,5	84,6			
1958	85,2	87,6	84,7			
1959	84,3	87,0	84,6			
1960	85,8	86,7	83,9			

Tabell 1.5 Kvinnor med utbildning inom vård och pedagogik som blivit mor

Procentandel bland kvinnor födda 1945 – 1960

Födelseår	Vårdgymnasium	Vård eftergymnasial	Pedagogisk eftergymnasial
1945	92,2	88,1	92,1
1946	93,0	88,7	90,1
1947	92,7	88,4	90,7
1948	93,0	88,0	90,4
1949	92,4	88,6	90,8
1950	92,1	88,0	90,2
1951	92,0	87,7	90,0
1952	91,3	87,4	89,0
1953	90,9	86,6	88,6
1954	90,6	87,2	87,5
1955	90,5	86,8	88,2
1956	90,3	87,3	88,2
1957	90,6	87,7	88,4
1958	90,1	88,0	88,3
1959	90,4	86,3	88,3
1960	90,0	86,4	88,0

Tabell 1.6 Antal födda barn per mor och per far

Slutligt antal barn i medeltal för mödrar födda 1930–1961 och fäder födda 1945–1956

Födelseår	Per mor	Födelseår	Per mor	Per far
1930	2,39	1945	2,22	2,27
1931	2,41	1946	2,24	2,29
1932	2,41	1947	2,24	2,29
1933	2,40	1948	2,25	2,31
1934	2,42	1949	2,26	2,31
1935	2,38	1950	2,27	2,32
1936	2,38	1951	2,27	2,34
1937	2,36	1952	2,28	2,34
1938	2,34	1953	2,31	2,34
1939	2,32	1954	2,33	2,33
1940	2,30	1955	2,34	2,34
1941	2,29	1956	2,35	2,34
1942	2,26	1957	2,36	
1943	2,25	1958	2,37	
1944	2,24	1959	2,36	
		1960	2,36	
		1961	2,33	

Tabell 1.7 Antal födda barn per mor och per far efter utbildningsnivå

Slutligt antal barn i medeltal för mödrar födda 1945–1960 och fäder födda 1945–1955

Födelse- år	Mödrar			Fäder		
	Förgymnasial	Gymnasial	Eftergymnasial	Förgymnasial	Gymnasial	Eftergymnasial
1945	2,27	2,20	2,18	2,29	2,25	2,30
1946	2,31	2,21	2,20	2,30	2,27	2,31
1947	2,28	2,23	2,22	2,30	2,27	2,32
1948	2,29	2,24	2,23	2,33	2,29	2,32
1949	2,31	2,24	2,25	2,32	2,29	2,34
1950	2,33	2,25	2,26	2,33	2,31	2,33
1951	2,33	2,26	2,26	2,36	2,33	2,35
1952	2,35	2,26	2,28	2,34	2,32	2,36
1953	2,40	2,30	2,30	2,34	2,33	2,35
1954	2,40	2,31	2,30	2,33	2,33	2,35
1955	2,41	2,34	2,31	2,38	2,32	2,34
1956	2,49	2,34	2,31			
1957	2,50	2,36	2,32			
1958	2,55	2,37	2,29			
1959	2,52	2,37	2,28			
1960	2,56	2,36	2,28			

Tabell 2.1 Andel kvinnor och män som har barn 2001

Andel av befolkningen i olika åldrar som har barn födda 1984–2001 (0–17 år) Procent

Ålder	Andel som har barn 0–17 år	
	Kvinnor	Män
15–19	1	0
20–24	11	4
25–29	37	21
30–34	69	51
35–39	82	70
40–44	78	74
45–49	51	61
50–54	19	33
55–59	4	13
60–64	0	4
65–69	0	1
70–74	0	0
15–74 år	33	31

Anm: ha barn = ha biologiska/adoptivbarn som är folkbokförda i Sverige. Att andelarna sammantaget är lägre för män än för kvinnor beror huvudsakligen på att det finns fler män än kvinnor i de aktuella åldrarna.

Tabell 2.2 Antal mödrar och fäder till barn födda 1984–2001 (0–17 år) 2001

Ålder	Mödrar	Fäder
15–19	1 971	493
20–24	26 606	10 323
25–29	104 639	61 359
30–34	210 403	161 422
35–39	261 303	233 052
40–44	222 692	218 929
45–49	147 327	181 699
50–54	60 002	103 300
55–59	12 431	40 013
60–64	743	10 031
65–69	26	2 720
70–74	3	799
75–79		229
80–84		58
85–89		7
Summa	1 048 146	1 024 434

Anm: ha barn = ha biologiska/adoptivbarn som är folkbokförda i Sverige

Tabell 2.3 Andelen kvinnor och män som bor med barn 2001

Andel kvinnor respektive män i olika åldrar som bor med barn 0–17 år Procent

Ålder	Andel som bor med egna barn 0–17 år		Uppskattad andel som bor med barn inkl enbart partners barn	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
15–19	1	0	1	0
20–24	10	3	10	3
25–29	36	17	36	18
30–34	68	43	69	47
35–39	80	57	81	63
40–44	75	60	76	67
45–49	49	50	50	55
50–54	19	27	19	29
55–59	4	10	4	11
60–64	0	3	0	4
65–69	0	1	0	1
70–74	0	0	0	0
15–74 år	32	23	32	28
Totalt antal personer	3 186 886	3 270 680	3 186 886	3 270 680
därav bor med barn	1 018 962	832 613	1 032 000	922 000

anm. egna barn = egna biologiska barn eller adoptivbarn

Antalet kvinnor och män som bor enbart med partners barn uppskattas till c:a 13 000 och 90 000 respektive . Vi har här antagit samma åldersfördelning som för mödrar och fäder som bor med egna barn. Men troligen är män och kvinnor som bo enbart med andras barn genomsnittligt lite äldre.

Tabell 2.4 Andel av samtliga mödrar och fäder som bor med minst ett eget barn 0–17 år 2001

Ålder	kvinnor	män	Ålder	kvinnor	män
20	97	53	40	97	81
21	97	61	41	97	82
22	97	64	42	97	82
23	98	68	43	97	82
24	97	72	44	97	82
25	98	75	45	96	82
26	98	77	46	96	81
27	98	80	47	97	81
28	98	81	48	96	82
29	98	82	49	97	81
30	98	83	50	97	81
31	98	83	51	97	81
32	98	84	52	97	81
33	98	83	53	96	81
34	98	83	54	96	80
35	98	82	55	97	78
36	98	82	56	96	78
37	97	82	57	96	78
38	97	82	58	96	77
39	97	81	59	96	76
			60	95	75

Anm. Eget barn = biologiskt/adoptivbarn

Tabell 2.5 Föräldrar efter om de bor med barnen 2001

	Antal		Procent	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
<i>Föräldrar med egna barn 0–17 år</i>				
Samtliga föräldrar med egna barn 0–17 år	1 048 149	1 024 430	100	100
därav				
alla barn har flyttat hemifrån	707	686	0	0
minst ett barn bor hos en förälder	1 047 442	1 023 744	100	100
därav				
bor med samtliga barn	984 473	775 673	94	76
bor inte med något barn	28 478	190 937	3	19
bor med något/några barn	34 491	57 134	3	6
<i>Föräldrar med egna barn 0–5 år</i>				
Samtliga föräldrar med barn 0–5 år	423 003	413 976	100	100
därav				
bor med samtliga barn	415 074	358 928	98	87
bor inte med något barn	5 669	51 660	1	12
bor med något/några barn	2 283	3 388	1	1

Anm. Egna barn = biologiska/adoptivbarn.

Tabell 2.6 Bor med egna och med andras barn 2001

Mödrar och fäder som fått barn 1984–2001 (0–17 år) efter om de bor med egna barn, med styvbarn och med fosterbarn 2001

Bor med egna barn	Antal		Procent	
	Mödrar	Fäder	Mödrar	Fäder
Bor med egna barn	1 018 964	832 807	95	68
Bor endast med egna barn	1 008 496	787 539	94	65
Bor med egna och med styvbarn	7 903	42 761	1	4
Bor med egna och med fosterbarn	2 529	2 362	0	0
Bor med egna, styvbarn och fosterbarn	36	145	0	0
Bor ej med egna barn	29 185	191 623	3	16
Bor endast med styvbarn	153	3 809	0	0
Bor endast med fosterbarn	5	32	0	0
Bor med styvbarn och fosterbarn	0	15	0	0
Bor varken med egna eller styvbarn	29 027	187 767	3	15
Samtliga	1 077 334	1 216 053	100	100

Tabell 2.7 Sammanboende och ensamstående föräldrar med barn 0–17 år efter om de bor med samtliga egna, med styvbarn/ fosterbarn 2001

Mödrar och fäder som fått barn 1984–2001 (0–17 år) efter familjeställning och om de bor med samtliga egna barn och med styvbarn eller fosterbarn 2001

Sammanboendeform	Antal		Procent	
	Mödrar	Fäder	Mödrar	Fäder
Bor med egna barn				
<i>Gift och bor med egna barn</i>	564 778	554 800	100	100
Bor endast med egna barn	557 728	531 779	99	96
Bor med egna och med styvbarn	4 815	20 844	1	4
Bor med egna och med fosterbarn	2 208	2 085	0	0
Bor med egna, styvbarn och fosterbarn	27	92	0	0
<i>Sambo och bor med gemensamma barn</i>				
Bor endast med egna barn	229 392	210 448	99	90
Bor med egna och med styvbarn	3 080	21 915	1	9
Bor med egna och med fosterbarn	321	277	0	0
Bor med egna, styvbarn och fosterbarn	9	53	0	0
<i>Ensamstående (inklusive sambor utan gemensamma barn) och bor med egna barn</i>				
Bor endast med egna barn	221 376	45 312		
Bor med egna och med styvbarn	8	2		
Bor ej med egna barn				
<i>Gift och bor ej med egna barn</i>	2 568	12 690	100	100
Bor endast med styvbarn	145	3 773	6	30
Bor endast med fosterbarn	5	32	0	0
Bor med styvbarn och fosterbarn	0	15	0	0
Bor varken med egna eller styvbarn	2 418	8 870	94	70
<i>Sambo med gemensamma barn som de ej bor med</i>				
Bor endast med styvbarn	4	36		
Bor varken med egna eller styvbarn	252	424		
<i>Ensamstående (inklusive sambor utan gemensamma barn) och bor ej med egna barn</i>				
or endast med styvbarn	4	0		
Bor varken med egna eller styvbarn	26 357	178 473		
Samtliga mödrar och fäder	1 048 149	1 024 430		

Anm: Föräldrar folkbokförda Sverige som har biologiska/adoptivbarn födda 1984–2001, också folkbokförda i Sverige. Det finns därutöver barnlösa som bor med barn. Se nedan.

Tabell 2.8 Barnlösa kvinnor och män som bor med andras barn 2001.

Barnlösa som bor med barn 0–17 år.	Antal	
	Kvinnor	Män
Gifta barnlösa som bor med barn	1 509	7 424
Barnlösa sambor som bor med barn. Uppskattning	12 000	80 000

Anm Barnlös = har inte biologiskt/adoptivbarn fött 1984–2001, dvs. 0–17-åringar. De kan ha äldre barn

Tabell 2.9 Befolkningen fördelad på antal hemmaboende egna 0–17 åringar

Antal hemmaboende biologiska/adoptivbarn 0–17 år bland samtliga kvinnor och män i olika åldrar Procent 2001

Ålder	Antal hemmaboende barn 0–17 år					Summa	Antal kvinnor/män
	0	1	2	3	4+		
Kvinnor							
15–24	94	4	1	0	0	100	505 165
25–29	64	19	14	3	1	100	285 406
30–34	32	22	34	10	3	100	303 551
35–39	20	18	41	17	5	100	317 223
40–44	25	25	34	12	3	100	286 409
45–49	51	28	16	4	1	100	288 618
50–54	81	15	4	0	0	100	309 213
55–74	98	2	0	0	0	100	891 301
Samtliga 15–74	68	13	14	4	1	100	3 186 886
MÄN							
15–24	99	1	0	0	0	100	529 529
25–29	83	11	5	1	0	100	295 514
30–34	57	18	20	4	1	100	315 573
35–39	43	15	30	10	2	100	333 853
40–44	40	16	30	12	3	100	296 805
45–49	50	22	20	6	2	100	296 981
50–55	73	17	8	2	0	100	314 475
55–74	95	3	1	0	0	100	887 950
Samtliga 15–74	75	10	11	3	1	100	3 270 680

Anm. Tal med fetstil anger den *vanligaste* situationen**Tabell 2.10 Biologiska/adoptivföräldrar fördelade på antal egna hemmaboende 0–17 åringar 2001**

Antal hemmaboende biologiska/adoptivbarn 0–17 år bland samtliga mödrar och fäder som har biologiska/adoptivbarn födda 1984–2001 (0–17 år) 2001

Ålder	Antal hemmaboende barn 0–17 år					Summa	Totalt antal mödrar/fäder
	0	1	2	3	4+		
Mödrar							
15-24	3	77	19	2	0	100	28 577
25-29	2	52	37	7	1	100	104 639
30-34	2	31	49	14	4	100	210 403
35-39	3	22	50	20	6	100	261 302
40-44	3	33	44	16	4	100	222 692
45-49	4	56	32	7	2	100	147 327
50-54	4	75	18	3	1	100	60 002
55-74	4	86	9	1	0	100	13 203
Samtliga 15-74	3	39	42	13	3	100	1 048 145
Fäder							
15-24	34	57	9	1	0	100	10 816
25-29	20	52	24	3	0	100	61 359
30-34	17	34	39	8	1	100	161 418
35-39	18	21	43	14	3	100	233 052
40-44	18	22	40	16	4	100	218 929
45-49	18	35	33	10	3	100	181 699
50-54	19	51	23	6	2	100	103 300
55-74	23	55	17	4	1	100	53 563
Samtliga 15-74	19	33	35	11	2	100	1 024 136

Anm. Tal med fetstil anger den *vanligaste* situationen

Tabell 2.11 Föräldrar efter antal hemmaboende egna barn 2001

Antal föräldrar folkbokförda i Sverige med egna barn 0–17 år som också är folkbokförda i Sverige 2001 efter antal hemmaboende egna barn 2001

Antal hemmaboende egna barn 0–17 år	Mödrar		Fäder	
	Antal	Procent	Antal	Procent
0	29 185	2,8	191 623	18,7
1	409 974	39,1	336 894	32,9
2	435 050	41,5	362 341	35,4
3	138 491	13,2	108 206	10,6
4	27 367	2,6	19 537	1,9
5	5 723	0,5	4 031	0,4
6	1 552	0,1	1 159	0,1
7	524	0,0	410	0,0
8	176	0,0	139	0,0
9	77	0,0	61	0,0
10	20	0,0	18	0,0
11	6	0,0	6	0,0
12	3	0,0	3	0,0
13	1	0,0	1	0,0
15			1	0,0
Samtl mödrar/fäder	1 048 149	100	1 024 430	100

Anm. Egna barn= biologiska eller adoptivbarn

Tabell 2.12 Föräldrar efter antal hemmaboende egna barn och styvbarn 2001

Antal föräldrar folkbokförda i Sverige med egna barn 0–17 år som också är folkbokförda i Sverige 2001 efter antal hemmaboende egna och styvbarn 2001

Antal hemmaboende egna barn och styvbarn	Mödrar		Fäder	
	Antal	Procent	Antal	Procent
0	29 032	2,8	187 799	18,3
1	406 449	38,8	310 557	30,3
2	434 886	41,5	371 355	36,2
3	140 563	13,4	122 911	12,0
4	28 571	2,7	24 479	2,4
5	6 111	0,6	5 177	0,5
6	1 680	0,2	1 422	0,1
7	558	0,1	464	0,0
8	187	0,0	163	0,0
9	79	0,0	71	0,0
10	23	0,0	21	0,0
11	6	0,0	6	0,0
12	3	0,0	3	0,0
13	1	0,0	1	0,0
15			1	0,0
Samtliga	1 048 149	100	1 024 430	100

Anm. Styvföräldrar utan egna barn ingår ej. Uppskattningsvis finns det 87 000 barnlösa män och 14 000 barnlösa kvinnor som bor med andras barn 0–17 år

Tabell 2.13 Genomsnittligt antal egna barn 0–17 år bland mödrar och fäder i olika åldrar 2001

Ålder	Mödrar	Fäder	Ålder	Mödrar	Fäder
20	1,11	1,09	40	2,10	2,15
21	1,15	1,10	41	2,04	2,11
22	1,21	1,17	42	1,96	2,06
23	1,28	1,21	43	1,87	2,02
24	1,34	1,27	44	1,78	1,95
25	1,43	1,31	45	1,69	1,88
26	1,50	1,37	46	1,61	1,79
27	1,55	1,43	47	1,53	1,71
28	1,62	1,50	48	1,46	1,65
29	1,71	1,58	49	1,39	1,60
30	1,78	1,65	50	1,34	1,54
31	1,87	1,74	51	1,28	1,49
32	1,94	1,82	52	1,24	1,47
33	2,01	1,89	53	1,22	1,44
34	2,08	1,96	54	1,18	1,42
35	2,13	2,03	55	1,15	1,40
36	2,18	2,08	56	1,13	1,39
37	2,19	2,12	57	1,10	1,37
38	2,19	2,14	58	1,09	1,37
39	2,16	2,15	59	1,10	1,35
			60	1,05	1,36

Anm. Antal egna barn 0–17 år = antal biologiska/adoptivbarn 0–17 år som är folkbokförda i Sverige

Tabell 2.14 Genomsnittligt antal egna barn 0–17 år som mödrar och fäder i olika åldrar bor tillsammans med 2001

Ålder	Mödrar	Fäder	Ålder	Mödrar	Fäder
20	1,07	0,57	40	2,00	1,70
21	1,11	0,66	41	1,95	1,70
22	1,17	0,71	42	1,87	1,68
23	1,24	0,79	43	1,78	1,64
24	1,30	0,87	44	1,70	1,61
25	1,39	0,93	45	1,61	1,56
26	1,45	1,00	46	1,53	1,50
27	1,50	1,08	47	1,46	1,42
28	1,57	1,15	48	1,39	1,37
29	1,65	1,22	49	1,33	1,32
30	1,71	1,29	50	1,28	1,27
31	1,79	1,35	51	1,23	1,22
32	1,87	1,42	52	1,19	1,19
33	1,92	1,48	53	1,16	1,16
34	1,99	1,52	54	1,13	1,12
35	2,04	1,57	55	1,12	1,09
36	2,08	1,62	56	1,08	1,07
37	2,08	1,65	57	1,05	1,06
38	2,08	1,67	58	1,05	1,04
39	2,05	1,68	59	1,06	1,04
			60	0,98	1,00
			60	1,04	1,34

Anm. Antal egna barn 0–17 år = antal biologiska/adoptivbarn 0–17 år som är folkbokförda i Sverige

Tabell 2.15 Antal föräldrar med barn födda 1984–2001 (0–17 år) 2001

Antal barn	Mödrar	Fäder
<i>Föräldrar folkbokförda i Sverige och som fått barn 1984–2001:</i>		
Antal föräldrar	1 049 902	1 028 282
Genomsnittligt antal barn 0–17 år som de fått	1,85	1,84
Andel (procent) med 1 barn	39	40
med 2 barn	43	42
med 3 barn	14	14
med 4 eller fler barn	4	4
<i>Föräldrar folkbokförda i Sverige med egna barn 0–17 år också folkbokförda i Sverige</i>		
Antal föräldrar	1 048 149	1 024 430
Därav		
Andel (procent) som har minst ett barn hemma	97	81
<i>Föräldrar med egna barn 0–17 år boende hemma hos sig:</i>		
Antal föräldrar	1 018 964	832 807
Genomsnittligt antal egna hemmaboende barn 0–17 år	1,81	1,80
Andel (procent) med 1 eget hemmaboende barn	40	41
med 2 egna hemmaboende barn	43	44
med 3 egna hemmaboende barn	14	13
med 4 eller fler egna hemmaboende barn	4	3
<i>Föräldrar med egna barn och styvbarn 0–17 år</i>		
Antal föräldrar	8 092	46 730
därav bor också med egna barn	7 939	42 906
Genomsnittligt antal styvbarn 0–17 år	1,29	1,36
Andel		
med 1 styvbarn	78	70
med 2 styvbarn	19	25
med 3 styvbarn	3	4
med 4 eller fler styvbarn	1	1
<i>Föräldrar med egna barn och fosterbarn</i>		
Antal föräldrar	2 570	2 554
därav bor också med egna barn	2 565	2 507
Genomsnittligt antal fosterbarn 0–17 år	1,32	1,32
Andel		
med 1 fosterbarn	76	76
med 2 fosterbarn	18	18
med 3 fosterbarn	5	5
med 4 eller fler fosterbarn	1	1

Anm: Egna barn = biologiska/adoptivbarn

Tabell 2.16 Föräldrar med barn 0–17 år efter ensam och gemensam vårdnad. 2001

	Antal föräldrar		Procentfördelning	
	Mödrar	Fäder	Mödrar	Fäder
Har gemensam vårdnad för samtliga barn	882 392	887 847	84	87
Har ensam vårdnad för samtliga barn	98 275	6 648	9	1
Har både ensam och gemensam vårdnad	52 917	2 864	5	0
Har varken ensam eller gemensam vårdnad	2 911	75 016	0	7
Har gemensam vårdnad + ej vårdnad	9 995	51 230	1	5
Har ensam vårdnad + ej vårdnad	1 659	825	0	0
Samtliga	1 048 149	1 024 430	100	100

Tabell 2.17 Andel mödrar respektive fäder som har gemensam vårdnad för samtliga barn 0–17 år respektive 0–5 år efter totalt antal barn i samma åldrar 2001

Procent		
Antal barn 0–17 år	Mödrar	Fäder
1	83	87
2	87	89
3	81	83
4	73	73
5 eller fler	68	67
Samtliga med barn 0–17 år	84	87
Antal barn 0–5 år		
1	93	95
2	93	94
3 eller fler	85	87
Samtliga med barn 0–5 år	93	94

Anm. Antal barn = Antal barn som överlevt och som finns i landet i åldrarna 0–17 respektive 0–5 år.

Tabell 2.18 Mödrar och fäder som fått barn 1984–2001 (0–17 år) efter sammanboendeform 2001

Sammanboendeform	Antal		Procent	
	Mödrar	Fäder	Mödrar	Fäder
Gifta	567 346	567 490	54	55
Sambor med gemensamma barn	233 058	233 153	22	23
Registrerad partner	95	29	0	0
Ensamstående inkl sambo utan gemens. barn	247 642	223 755	24	22
Samtliga	1 048 141	1 024 427	100	100

Anm: Mödrar och fäder folkbokförda Sverige med biologiska/adoptivbarn födda 1984–2001 (0–17 år) också folkbokförda i Sverige.

Tabell 2.19 Sammanboende och ensamstående föräldrar med barn boende hos sig 2001

Mödrar och fäder som fått barn 1984–2001 (0–17 år) efter sammanboendeform och om de bor med barn eller inte 31.12.2001

Sammanboende form	Antal		Procent	
	Mödrar	Fäder	Mödrar	Fäder
Hemmaboende barn				
Gifta	567 346	567 490	54,1	55,4
med hemmaboende barn under 18 år	564 928	558 621	53,9	54,5
yngsta hemmaboende barn över 17 år	334	1 203	0	0,1
utan hemmaboende barn	2 084	7 666	0,2	0,7
Sambor med gemensamma barn	233 058	233 153	22,2	22,8
med hemmaboende barn under 18 år	232 806	232 729	22,2	22,7
yngsta hemmaboende barn över 17 år	29	102	0	0
utan hemmaboende barn	223	322	0	0
Registrerad partner	95	29	0	0
med hemmaboende barn under 18 år	85	7	0	0
yngsta hemmaboende barn över 17 år	1	1	0	0
utan hemmaboende barn	9	21	0	0
Ensamstående	223 123	51 158	21,3	5
med hemmaboende barn under 18 år	221 305	45 343	21,1	4,4
yngsta hemmaboende barn över 17 år	1 818	5 815	0,2	0,6
utan hemmaboende barn				
Flyttat hemifrån	24 034	162 934	2,3	15,9
Hemmaboende hos egna föräldrar	485	9 663	0	0,9
Samtliga	1 048 141	1 024 427	100	100

Anm: Mödrar och fäder folkbokförda Sverige med biologiska/adoptivbarn födda 1984–2001 (0–17 år) också folkbokförda i Sverige

Tabell 2.20 Antal hemmaboende barn bland sammanboende och ensamstående föräldrar 2001

Sammanboendeform	Mödrar	Fäder
Antal egna hemmaboende barn		
<i>Gifta, sambor med gemensamma barn, registrerad partner</i>		
Antal föräldrar med barn 0–17 år folkbokförda i riket	800 499	800 672
Genomsnittligt antal egna hemmaboende biologiskt/adoptivbarn 0–17 år	1,87/1,88	1,79/1,82
Andel med 0 egna hemmaboende biologiska/adoptivbarn	0	2
med 1 eget hemmaboende biologiskt/adoptivbarn	36	38
med 2 egna hemmaboende biologiska/adoptivbarn	45	44
med 3 egna hemmaboende biologiska/adoptivbarn	15	13
med 4 eller fler egna hemmaboende biologiska/adoptivbarn	4	3
<i>Ensamstående</i>		
Antal föräldrar med barn 0–17 år folkbokförda i riket	223 123	51 158
Genomsnittligt antal egna hemmaboende biologiskt/adoptivbarn 0–17 år	1,58/1,59	1,22/1,38
Andel med 0 egna hemmaboende biologiska/adoptivbarn	1	11
med 1 eget hemmaboende biologiskt/adoptivbarn	55	61
med 2 egna hemmaboende biologiska/adoptivbarn	33	22
med 3 egna hemmaboende biologiska/adoptivbarn	9	5
med 4 eller fler egna hemmaboende biologiska/adoptivbarn	3	1

Anm. Genomsnittligt antal hemmaboende biologiskt/adoptivbarn 0–17 år: Första talet beräknat på samtliga med barn folkbokförda i riket, andra talet beräknat på föräldrar som har egna barn boende hos sig

Egna barn = biologiskt/adoptivbarn

Tabell 2.21 Andel kvinnor respektive män som har barn födda 1984–2001 (0–17 år) efter ålder och utbildning 2001

Procent

	Förgymnasial		Gymnasial		Eftergymnasial	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
20	14	4	1	0	0	0
21	16	5	4	2	1	0
22	22	8	8	3	1	0
23	36	16	11	5	3	1
24	49	23	17	8	5	2
25	51	25	23	12	8	3
26	41	21	31	18	13	5
27	48	31	40	25	21	8
28	50	37	45	30	30	13
29	62	47	51	36	40	19
30	65	53	60	45	51	28
31	70	52	65	51	58	34
32	63	52	65	54	63	41
33	61	53	69	58	67	46
34	59	58	74	65	76	56
35	57	60	78	68	80	62
36	55	63	80	72	85	66
37	59	72	88	79	94	73
38	61	71	84	78	93	76
39	58	72	83	77	93	76
40	53	69	82	77	96	78
41	52	66	79	75	92	74
42	48	66	77	77	93	79
43	45	66	72	75	93	77
44	42	65	67	71	91	77
45	40	65	61	71	85	77
46	29	49	58	72	83	77
47	28	54	46	58	70	68
48	24	51	40	53	65	68
49	20	42	33	50	57	63
50	16	34	26	41	44	52
51	12	30	20	35	37	48
52	10	26	16	29	30	42
53	8	21	12	25	24	37
54	5	18	9	21	18	31
55	4	14	6	17	13	25
56	3	12	4	14	9	20
57	2	10	3	12	6	18
58	1	8	2	10	4	15
59	1	7	1	8	3	14
60	1	5	1	6	2	10
61	0	4	0	5	1	8
62	0	3	0	4	0	7
63	0	3	0	3	0	6
64	0	2	0	3	0	5
65	0	2	0	2	0	4

Anm. Män och kvinnor folkbokförda i landet 31.12.2001. Barn = Biologiska/adoptivbarn

Tabell 2.22 Andel hög- och lågutbildade föräldrar som bor med minst ett av sina barn 0–17 år efter föräldrarnas ålder 2001

Procent

Ålder	Kvinnor			Män		
	Gymnasial	Förgymnasial	Eftergymnasial	Gymnasial	Förgymnasial	Eftergymnasial
20	96	99		46	60	
21	95	99		54	66	
22	96	98	99	56	69	74
23	96	98	98	58	73	81
24	95	98	99	59	76	83
25	95	98	99	60	77	86
26	95	98	99	60	79	86
27	95	98	99	67	80	90
28	95	98	99	69	82	90
29	95	98	99	71	82	91
30	95	98	99	70	82	91
31	95	98	99	70	82	91
32	96	98	99	71	82	92
33	95	98	99	72	82	91
34	95	97	99	71	81	91
35	95	97	98	72	81	90
36	95	98	98	72	81	90
37	95	97	98	73	80	90
38	95	97	98	73	79	89
39	95	97	98	74	79	88
40	95	97	98	75	79	89
41	95	97	98	75	79	88
42	95	96	98	75	80	88
43	95	96	97	77	79	88
44	95	96	97	76	80	88
45	94	96	97	77	80	87
46	94	96	97	77	79	86
47	95	96	97	77	79	87
48	95	96	97	78	79	87
49	94	96	97	77	79	86
50	95	96	97	78	78	86
51	95	96	97	78	78	85
52	95	96	97	78	78	85

Anm: Föräldrar folkbokförda Sverige med biologisk/adoptivbarn födda 1984–2001 (0–17 år 2001) exkl c.a 7 500 mödrar och 6000 fäder för vilka uppgift om utbildning saknas

Tabell 2.23 Andel hög- och lågutbildade föräldrar som bor med alla sina barn efter antal barn 0–17 år 2001

Procent

Antal barn	Mödrar			Fäder		
	Förgymnasial	Gymnasial	Eftergymnasial	Förgymnasial	Gymnasial	Eftergymnasial
1	99	96	97	68	73	83
2	94	94	96	71	78	87
3	88	89	94	63	69	82
4	83	82	87	55	56	70
5+	81	75	82	53	52	66
Samtliga	94	94	100	68	74	84
Totalt antal föräldrar	138 409	544 272	346 302	181 523	529 642	299 212

Anm: Föräldrar folkbokförda Sverige med biologisk/adoptivbarn födda 1984–2001 (0–17 år 2001) exkl c.a 7 500 mödrar och 6000 fäder för vilka uppgift om utbildning saknas

Tabell 2.24 Andel hög- och lågutbildade föräldrar med gemensam vårdnad för samtliga barn 0–17 år efter antal barn 2001

Procent

Antal 0–17 år	Kvinnor			Män		
	Förgymnasial	Gymnasial	Eftergymnasial	Förgymnasial	Gymnasial	Eftergymnasial
1	75	83	88	80	86	93
2	75	86	92	82	89	94
3	70	80	89	76	81	90
4	66	72	81	68	71	82
5+	65	65	77	64	64	75
Samtliga	74	83	88	79	86	93
Totalt antal föräldrar	138 409	544 272	346 302	181 523	529 642	299 212

Anm: Föräldrar folkbokförda Sverige med biologisk/adoptivbarn födda 1984–2001 (0–17 år 2001) exkl c.a 7 500 mödrar och 6000 fäder för vilka uppgift om utbildning saknas

Tabell 2.25 Antal egna barn bland mödrar och fäder per kommungrupp 2001
Procentuell fördelning och medelantal barn

Kommungrupp	Totalt antal egna barn 0.17 år					Summa	Medel- antal barn	Samtliga föräldrar
	1	2	3	4	5+			
<i>Mödrar</i>								
Storstad	46	40	11	3	1	100	1,75	162 040
Förortskommun	38	45	14	2	1	100	1,83	176 651
Större stad	39	43	14	3	1	100	1,84	278 491
Medelstor stad	38	43	15	3	1	100	1,87	152 056
Glesbygdskommun	37	43	16	4	1	100	1,90	87 858
Industrikommun	36	42	17	4	1	100	1,93	43 353
Landsbygdskommun	37	41	17	4	1	100	1,93	23 358
Övrig större kommun	37	43	15	3	1	100	1,89	75 676
Övrig mindre kommun	36	43	16	4	1	100	1,92	50 419
Samtliga	39	43	14	3	1	100	1,85	1 049 902
<i>Fäder</i>								
Storstad	45	39	12	3	1	100	1,78	157 145
Förortskommun	38	45	14	3	1	100	1,84	170 861
Större stad	40	42	14	3	1	100	1,83	270 790
Medelstor stad	39	42	14	3	1	100	1,85	149 636
Glesbygdskommun	39	42	15	3	1	100	1,86	87 667
Industrikommun	38	41	16	4	1	100	1,90	43 326
Landsbygdskommun	39	40	16	4	1	100	1,88	23 697
Övrig större kommun	39	42	15	3	1	100	1,86	74 932
Övrig mindre kommun	38	42	16	4	1	100	1,88	50 228
Samtliga	40	42	14	3	1	100	1,84	1 028 282

Anm. Egna barn = Biologiska/adoptivbarn. Inklusive föräldrar med barn som avlidit ellerej längre finns i landet

Tabell 2.26 Antal egna barn bland mödrar och fäder i storstad och utanför storstad 2001

Totalt antal egna barn 0–17 år	Mödrar		Fäder	
	Storstad	Ej storstad	Storstad	Ej storstad
1	45	38	44	39
2	40	43	40	43
3	11	15	12	14
4	3	3	3	3
5+	1	1	1	1
Summa	100	100	100	100
Samtliga föräldrar	161 636	886 513	156 091	868 339

Anm. Egna barn = Biologiska/adoptivbarn

Tabell 2.27 Andel föräldrar som har minst ett eget barn 0–17 år boende hemma hos sig per kommungrupp 2001

Procent

Kommungrupp	Mödrar	Fäder
1 Storstad	97	74
2 Förortskommun	97	83
3 Större stad	97	82
4 Medelstor stad	97	82
5 Glesbygdskommun	97	83
6 Industrikommun	97	83
7 Landsbygdskommun	98	83
8 Övrig större kommun	97	83
9 Övrig mindre kommun	98	84
Samtliga	97	81

Anm. Egna barn = Biologiska/adoptivbarn

Tabell 2.28 Andel föräldrar med olika antal egna barn 0–17 år som har samtliga boende hemma hos sig. I storstad och ej storstad 2001

Procent

Antal barn 0–17 år	Mödrar		Fäder	
	Storstad	Ej storstad	Storstad	Ej storstad
1	96	96	68	76
2	94	94	74	81
3	91	90	64	73
4	87	82	54	60
5+	84	99	53	87
Samtliga	94	94	69	77

Anm. Egna barn = Biologiska/adoptivbarn

Tabell 2.29 Andel föräldrar med olika antal egna barn 0–17 år som har gemensam vårdnad för samtliga. I storstad och ej storstad 2001

Procent

Antal barn 0–17 år	Mödrar		Fäder	
	Storstad	Ej storstad	Storstad	Ej storstad
1	79	84	83	87
2	85	87	87	90
3	78	82	78	83
4	71	73	68	74
5+	70	68	65	68
Samtliga	81	85	83	87

Bilaga 1 Kommungrupper

Indelningen i kommungrupper har utarbetats av Svenska kommunförbundet. Samtliga Sveriges 289 kommuner indelas i nio grupper efter strukturella egenskaper som till exempel befolkningsstorlek och näringslivsstruktur..

Folkmängdsuppgifterna och befolkningstäthet avser förhållandena den 31 december 1997. Tätortsgrad och pendling avser förhållandena 1995. Näringstruktur avser förhållandena 1996.

Storstad

Kommun med en folkmängd som överstiger 200 000 invånare.

Förortskommun

Mer än 50% av nattbefolkningen pendlar till arbetet i någon annan kommun. Det vanligast utpendlingsmålet skall vara en storstad.

Större stad

Kommuner med 50 000–200 000 invånare samt med mindre än 40 % av nattbefolkningen sysselsatta inom industrisektorn.

Medelstor stad

Kommun med 20 000–50 000 invånare, med tätortsgrad över 70 % samt med mindre än 40 % av nattbefolkningen sysselsatta inom industrisektorn.

Glesbygdskommun

Kommun med mindre än 5 inv/km² och mindre än 20 000 invånare.

Industrikommun

Kommun med mer än 40 % av nattbefolkningen sysselsatta inom industrisektorn och som inte är glesbygdskommun.

Landsbygdskommun

Kommun med mer än 6,4 % av nattbefolkningen sysselsatta inom jord- och skogssektorn, en tätortsgrad under 70 % och som inte är glesbygdskommun.

Övrig större kommun

Övriga kommuner med 15 000–50 000 invånare.

Övrig mindre kommun

Övriga kommuner med mindre än 15 000 invånare. De enskilda kommunerna inplacerade

Mer information finns på
<http://www.svekom.se/stat/statistik/kgrupp.htm>

Demografiska publikationer

Upp till 18 – Fakta om barn och ungdom. Barnombudsmannen 1995

Skilsmässor och separationer. Demografiska rapporter 1995:1

Kvinnors och mäns liv. Del 1 Sysselsättning från 17 års ålder. Demografiska rapporter 1995:2.1

Kvinnors och mäns liv. Del 2 Parbildning och separationer. Demografiska rapporter 1995:2.2

Kvinnors och mäns liv. Del 3 Barnafödande. Demografiska rapporter 1995:2.3

Kvinnors och mäns liv. Del 4 Sammanfattning. Demografiska rapporter 1995:2.4

Barn och aga. En undersökning om vuxnas och högstadieelevers inställning, erfarenheter och kunskap. Demografiska rapporter 1996:1.1

Spanking and Other Forms of Physical Punishment. Demografiska rapporter 1996:1.2

Livslängden i Sverige. Livslängdstabeller för riket och länen 1991–1995. Demografiska rapporter 1997:1

Kohortdödligheten i Sverige. Dödlighetsutvecklingen sedan 1861. Demografiska rapporter 1997:2

Barns vardag – tioåringar om skolan och fritiden. Barnombudsmannen och SCB 1998

Upp till 18 – Fakta om barn och ungdom. Barnombudsmannen och SCB 1998

Barnafödande och sysselsättning – Upp- och nedgången i fruktsamheten 1985–1997. Demografiska rapporter 1998:1

Barnfamiljer 1997 – om familjesammansättning och separationer. Demografiska rapporter 1999:1

Befolkningsutvecklingen under 250 år – Historisk statistik för Sverige. Demografiska rapporter 1999:2

Från folkbrist till en åldrande befolkning –glimtar ur en unik befolkningsstatistik under 250 år. Fakta inför 2000-talet. Statistiska centralbyrån 1999

Barn och deras familjer 1998 – om familjesammansättning, separation mellan föräldrar, boende, inkomster, barnomsorg och föräldrars sysselsättning. Demografiska rapporter 1999:3

Sveriges framtida befolkning. Demografiska rapporter 2000:1

Barn och deras familjer 1999. Demografiska rapporter 2000:2

Varför föds det så få barn. Demografiska rapporter 2001:1

Upp till 18 – Fakta om barn och ungdom 2001. Barnombudsmannen och SCB 2001

Arbetsmarknadsstatus och fruktsamhet. Demografiska rapporter 2001:2

Livslängden i Sverige 1991–2000. Demografiska rapporter 2001:3

Barnens del av kakan. Demografiska rapporter 2002:1

Barn och deras familjer 2000. Demografiska rapporter 2002:2

Livslängd, hälsa och sysselsättning. Demografiska rapporter 2002:3

Befolkningsåret 2001. Demografiska rapporter 2002:4

Hur många barn får jag när jag blir stor? Demografiska rapporter 2002:5

Arbetskraftsinvandring – en lösning på försörjningsbördan? Demografiska rapporter 2002:6

Mammor och pappor– om kvinnors och mäns föräldraskap. Demografiska rapporter 2002:7

Mammor och pappor

Om kvinnors och mäns föräldraskap 2001.

I Sverige finns omkring en miljon mammor och pappor med barn i åldrarna 0–17 år. De allra flesta föräldrar bor tillsammans med samtliga sina omyndiga barn. Det gäller 94 procent av mödrarna och 76 procent av fäderna. Men män bor inte så sällan med andra barn än de egna. De är styvfäder i långt högre utsträckning än kvinnor är styvmödrar.

Högre utbildade män har större chans än lägre utbildade att bli fäder och de bor också oftare tillsammans med samtliga sina barn. I det avseendet är skillnaderna små mellan högre och lägre utbildade kvinnor.

Vid 28,5 års ålder har hälften av alla kvinnor i Sverige fått barn och vid 31 år har hälften av männen blivit fäder. Men först vid 33 år har hälften av männen också kommit att bo tillsammans med barn. Vid 47 år har hälften av kvinnorna och likaså hälften av männen lämnat barnperioden bakom sig, de bor inte längre samman med barn under 18 år.

Sju procent av mödrarna och sju procent av fäderna har barn med mer än en partner.

Statistiska centralbyrån
Statistics Sweden

ISSN 0283-8788
ISBN 91-618-1144-0

Statistikpublikationer kan beställas från SCB, Publikationstjänsten, 701 89 ÖREBRO, e-post: publ@scb.se, telefon: 019-17 68 00, fax: 019-17 64 44. De kan också köpas genom bokhandeln eller direkt hos SCB, Karlavägen 100 i Stockholm och Klostergatan 23 i Örebro. Aktuell publicering redovisas på vår webbplats (www.scb.se). Ytterligare hjälp ges av SCB:s Informationsservice, e-post: infoservice@scb.se, telefon: 08-506 948 01 eller 019-17 62 00, fax: 08-506 948 99.

This Statistical Report and other publications in the series Official Statistics of Sweden can be ordered from Statistics Sweden, Publication Services, SE-701 89 ÖREBRO, Sweden, e-mail: publ@scb.se, web site: www.scb.se, phone: +46 19 17 68 00, fax: +46 17 64 44. If you do not find the data you need in the publications, please contact Statistics Sweden, Information Services, Box 24300, SE-104 51 STOCKHOLM, Sweden, e-mail: infoservice@scb.se, phone: +46 8 506 948 01, fax: +46 8 506 948 99.